

Júu^ e too~ fí' ni~ jí` catí^f tú~ quiá'~ Paa~ e catí^{ing}~ dsea` seeng` fí' CORINTO

¹ Jnea~ Paa~ líin'n jaang` dsea` apoo^ i óo` ta~ quiá'~ Dsea` Jmáang~, co' lajob cal'iáang` dsí` Fidiée` cajmér` cóo`~ jnea~. Jo coliing~ cóo`~ jaang` dsea` rú`naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i sii` Timoteo, jmo'o e jí` la e catí^{ing}~ jaléng" 'nú", dsea` rú`naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i neáang` fí' na fí' Corinto. Jogui cajo catí^m~ e jí` la i dsea` rú`naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ caguisaang~ i neáang` fí' latøøng~ fí' guóo`~ uø` fí' li~ se`~ Acaya. ² Jo lana míi`~i Tiquí`ii` Fidiée` cóo`~gui Fíi`naa' Dsea` Jmáang~ e güi`f`bre güeal`~ quiá'r~ fí' li~ seeng`na` jogui e nicuø'r~ 'ná` e seeng`na` juguiú`~ júu` røø`.

Jalé` iihuú` e ca'íng` Paa~

³ Jo contøøm~ 'né` jmiféng`naa' Fidiée` i líng` Tiquiá`~ Fíi`naa' Dsea` Jmáang~, co' íb` Tiquí`ii` i fí` líng` jneaa~aa` jogui íb` Fidiée` i jmitíi`~ dsí`naa` mí` ee`go huíng` dsijée` quí`ii`. ⁴ Jogui íb` dsea` i jmitíi`~ dsí`naa` jee` jalé` iihuú` e dsingúng`naa`; jo jmóor` lajo e laco` jneaa~aa` cuóøng` lí` ni-jmitíi`~naa` dsí` jaléng` dsea` rú`naa` i dsingúng` lajo; jo jmoo`naa` lajo cóo`~ dsea` rú`naa` lí` laco`gui la nicajmée` Fidiée` cóo`~ jneaa~aa`. ⁵ Jo lí` laco` eáang` íng`naa` iihuú` dsu` uí`~ e lí`naa` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~, joba` lajob cajo, la'eáang`

ib', e eáang' litíi'~ dsi`naa' lana. ⁶ Jo jnea'^ dsingüing`naa' iihuü' e lí'^ laco' nilitíi'~ óo'na' jogui uíi'~ e guia`naa' júu'~ jee~ 'ná' quiá'~ jial nileáng`na' jee~ jalé'~ dsee~ quíi'~ na'. Jogui mi~ jmitíi'~ Fidiée` dsi`naa', jmóor' lajo e lí'^ laco' nilitíi'~ óo'na' jogui e laco' té`na' e ja` nilitúng` óo'na' jee~ jalé'~ iihuü' e dsingüing`naa' lí'^ laco' la dsingüing` jnea'^. ⁷ Jo guíáb` nita~ dsi`naa' cuaiñ~ quíi'~ na', co' nine~baa' e lí'^ laco' íing'~na' iihuü' coliing` cójol'~ jnea'^, jogui lajob cajo nijmitíi'~ Fidiée` óo'na' coliing` cójol'~ jnea'^.

⁸ Dsea` rú`naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~, ii~baa' e nijmiguiéng`naa' áá'na' jalé' e iihuü' e cangongüi` jnea'^ fí' li~ se' Asia. Jo eáam' huüing` jalé' e cangongüi`naa' do e car` jíi'~ jo` 'ga" lí' cateá'~naa', co' jí`gui ca'f dsi`naa' e jo` ni'uó`naa' e fí' jo e jí`naa'. ⁹ Jo ca'f dsi`naa' e dseáng'~ njingám'~ dsea` jnea'^. Jo dsh' cangojée` e jo e lí'^ laco' calilíi`naa' e ja` quíi`~ jmíi`~ jmó`naa' yee~naa', dsuco' 'né~ e niseáang~ yee~naa' fí' jaguo` Fidiée` jí`gui jmíi`tu` jaléng` líi`.

¹⁰ Jo Fidiéeb` dsea` caleáaiñ` jnea'^ ie~ jo e laco' ja` cajiá`naa' fí' ni~ 'mó', jogui ib` cajo i nileáng`gui jnea'^ lajee` ngoo`guijiá. Jogui dseáng'~ nitab` dsi`naa' cajo e dseáng'~ nileám`bir jnea'^ jee~ 'mó` ¹¹ fíng song jmicójol'~ 'ná' jnea'^ e nimíi`~na' Fidiée` uií` qui`~naa'. Jogui song fíim`ba' nimíi`~na' Fidiée` uií` qui`~naa', joba' fíim`ba' cajo nicuó`~na' gui'máang`~ Fidiée` uií`~ cójol'~ jalé' e guíá`~ e jmóor' cójol'~ jnea'^.

Jiali`ja`cangó` Paa`fí`Corinto

12 Jo seab` coo` uiing` e iáang` dsí`naa', jo e jo uí` e nicalilí`naa' e dseáng` guiáb` nica'ee`naa', jogui lí` dsii` e eáang`gui nicajmé`naa' lajo jee` 'ná'. Jo lajobjmoo`naa', dsu' o' la'eáang` cōo` jalé` e tiing`naa' ngáng`naa' yee`baa', co' lí`naa' lajo dsu' uí` e lajo nicajmée` Fidiée` cōo` jnea` uí` e eáang` 'neáaiñ` jnea`¹. **13** Jogui fí` ni` jalé` ji` e nicasiing`naa' quí`na', ja` mi` cajmée`naa' júu` e jié` e laco` huíng` ngáng`naa' osi e ni!`na'. Jo sijeen` e dseáng` ningám`ba' røø` **14** lí` laco` la nicangám`jiñ` li` liing` e mi` nigüéeng`tu` Fí`naa' Jesús fí` jmigüí` la, lajaléng` 'ná' nili'iáang` óo'na' cuaiñ` quí` jnea`¹ lí` laco`gui jnea`¹ nili'iáang` dsí`naa' cuaiñ` quí`na'.

15 Jo co' lajob nita` dsii` cōo` 'ná', joba' nica'f` dsii` e jang` nii`baa e ni'ee`e 'ná' fí` na, jo lajoba' cuóøng` e ni'uíng` guiá` quí`na' e nití` tú` ya`. **16** Co' lamí` si`í` fí` dsii` e ni'ee`e 'ná' lajee` e iuun` fí` e ngóo'o fí` li` se` Macedonia, jogui e ni'ee`túu` 'ná' mi` niquing`-túu` fí` jo, jo lajoba' cuóøng` e nijmicóo` 'ná' jnea` cōo` jalé` e 'né`e lajee` e iuun` fí` e ngóo'o fí` li` se` Judea. **17** Jo ḷsu 'ná' i` óo'na' e mi` ca'f` dsii` e nijmee`e lajo, ja` ca'f` dsii` dseáng`-laco` catíng`? U~, o' lajo. Co' jnea` ja` jmóo'o e tú` neáang` dsii` mi` ee`go jmóo'o, co' ja` fá`-a e nijmee`e mi` i` dsii` e ja` nijmee`e. **18** Jo lí` laco` jmití` Fidiée` júu` quiá'r`, lajob jmoo` jnea`¹ cajo, co' ja` sii`naa' 'ná' e nijmó`naa' jogui mi` ngoyúung` jo, ja` nijmó`naa'. **19** Jo jnea` cōo`gui Timoteo jogui cōo` Silvano guia`naa' jee` 'ná` e júu` quiá` Fí`naa' Jesús i` líng` Jóo` Fidiée`. Jo Fí`naa' Jesús ja`tú` neáang`dsíir', co' mi` jíñ` ee`go

nijmér~, joba' dseáng~ jmóo'bre. **20** Co' la'eáang' cōo'~ dsea` do e liti~ lajalé~ júu~ e cuø' Fidiée~. Jo co' lajob líi~, joba' mi~ jmiféng~'naa' Fidiée~, fé~'naa' "Lajob nilí~" la'eáang' cōo'~ Fí`naa' Jesús. **21** Jo Fidiée~bing' i nicajmée` e téa` tée~'naa' fí~'guiá~ cōo'~ Dsea` Jmáang~, jogui í`bi cajo i nicaguíng~'jneaa~aa' e laco' lana nilíi~'naa' dsea` quiá'r~. **22** Jogui Fidiée~'bi cajo dsea` nicajmée` e lí~ e nilíi~'naa' dsea` quiá'r~, jogui nicacuø'r~'jneaa~aa' Jmiguí~ quiá'r~ e seeng` cøøng` cōo'~'jneaa~aa'. Co' e Jmiguí~ do líi~'náang~ quiá'r~ e catíng~ nií~'líng~'naa' mi~ nití~ e í`jo.

23 Jo dsu~'ñiab' Fidiée~ dsea` tíi~'nir~ e ñir~ e~ uiing~ quiá'r~ e ja` mi~' calf~ e ninii~i fí~ na fí~ Corinto líi~'laco'gui jíi~'lami~ í`dsii~. Jo nicalí~'lajo e líi~'laco'ja` lami~ iin~n e nilíng~'tu' fí~'í~'cōo'~'jalé~ júu~ e si'lí~ e nifíi~'i'ná~'. **24** Co' jnea~'ja` ii~'naa' e niquiá~'naa' 'ná~'ta~ e nijá~' líng~na' laguidseaang~'jalé~ e já~' líi~'jnea~', co' 'ná~' teáb` teáang~'na' fí~'guiá~ cōo'~'Dsea` Jmáang~. Co' jnea~'lico' ii~'naa' e nijmi'cōo'~'naa' 'ná~' jial niliseeng~na' e iáang` óo'na'.

2

1 Jo uíi~'e lajob líi~, joba' ca'f~ dsii~'e ja` ninii~'túu~ e ni'ee~'e 'ná~' e laco' ja` nijmijiung~'óo'na'. **2** Dsucø' fíng song cajmé~'e lajo, joba' jo` ii~' seeng`gui i cuøøng` líi~'jmi'iáang`gui dsii~, co' jo` cuøøng` líi~'jmi'iáang`na' dsii~'fíng song nicajmijiung~'óo'na'. **3** Jo uiing~'e joba', cajmé~'e e ji` la'uui~'do quíi~'na', dsucø' ja` iin~n nii~i e ni'ee~'e 'ná~' e laco' nijmijiung~'na' dsii~, co' líi~'líi~'né~'e nijmi'iáang`na' dsí~'baa. Jo dseáng~'lami~ ta~ dsii~'e lajiim~'ná~'nilí'iáang`'óo'na' lajíi~'e iáang`dsi` jnea~. **4** Jo mi~ cajmé~'e e ji` la'uui~'do quíi~'na', eáam` guiing~'dsii~'

uii~ quií~na' jogui jmoo`baa fi'í^ cajo, co' ji`gui cartí~ quií~baa. Jo dsu' ja` cajmé~e e ji` do quií~na' e lí~ laco' nijmijiung~ óo'na', dsuco' cajmé~e e ji` do e lí~ laco' niliñí~na' jial tíi' eáang' neáan`n 'ná'.

*Mi~ cajmée` Paa~ fénf' dsíir' uii~ quiá~` jaang` dsea`
i ca'lée'*

⁵ Jo i dsea` i nicacuø' fi'í^ dsíi' do, o' jíi~ jnea~ dsea` nicacuø'r' fi'í^, co' lajøb 'ná' cajo, lifa' jiu~guijiu. Jo fá~` a jiu~guijiu e lí~ laco' ja` niliúng~na' fi'í^ e eáang'. ⁶ Jo e iihuúí' e nicacuøl~ 'ná' i dsea` i ca'lée` do uii~ quiá~` lajíi~` e ga` e cajmér` do, joba' líng~ jnea~ e nitéb` jíi~ lajo. ⁷ Jo lana lí~ lí~ 'né~ líng~na' dsee~ quiáb` i dsea` do, jogui e nijmití~na' dsíir' cajo. Jo lajoba' ja` dseáang~` e dseáng~` nitár` conguia` lajíi~` fi` quiá~` lí~ nisiñi` uíi~` e eáang` ljiuung~ dsíir'. ⁸ Joba' míi~`i 'ná' jmi'ee` e nijmita~na' dsíi' i dsea` do e 'neám~bi'r lí~ laco' lami~ jmoo`na' cóo'r~. ⁹ Jo lami~ jéeng`gui nicaguiéem~`baa ji` quií~na' cuaiñ~ quiá~` e júu^ la e lí~ laco' niliñí~` jogui nilita~ dsii~ su dseáng~` lajang~` guia` óo'na' e nijmée~na' náu~`na' jalé` júu^ e liúun~`n 'ná'. ¹⁰ Joba' i dsea` i ni'iing~na' dsee~ quiá~` do, lajøb nijmee~ jnea~ cajo, co' ni'iim~baa dsee~ quiá~r` song sea` uiing~ e nijmee~`elajo. Jo nijmee~`elajo uíi~`ná', jogui Dsea` Jmáam~bing` i tíi` ni~ quiá~` e jo. ¹¹ Jo jmoo`o lajo e laco' ja` dseáang~` e nijmi'óo~` jneaa~aa' fii~ i 'líng~` i sii` Satanás, co' níne~baa` guiá~` jial líi` ta~ quiá~r`.

Ja` iáang` dsíi` Paa~ mi~ caguié~` fi` Troas

¹² Jo e laba' fii~`i 'ná', e ie~ mi~ caguié~`e fi` coo` fii~` e sii` Troas e quiá~` e niguiaa~ júu^ quiá~` Dsea` Jmáang~, joba' eáam` caliseá` fi` quié~`e e nijmee~`elajo. ¹³ Jo dsu' mi~ caguié~`e fi` jo, ja` iáang` dsii~

dsu' uií'~ e ja` cadsén' n i dsea` rú'naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~ i sii` Tito. Jo uií'~ joba', ladsifi` lajob cal'f'~ i júu^ i dsea` i seeng` fí` jo, jo cangó~ o fí` li~ se~ Macedonia.

Jial lí~naa' la'eáang' cóo'~ Dsea` Jmáang~

¹⁴ Jo e~gui gui'máang~ Fidiée~, co' la'eáang' cóo'~ Dsea` Jmáam~ba' e contøøng~ lí~naa' doñi' ee` dsijéé~ qui~ii', jogui la'eáang' cóo'~ jnea'^ e ni' Fidiée~ júu^ quiá'r~. Jo e júu^ quiá'r~ do ni' jee~ jaléng~ dsea` lafa' coo` e jlo'^ jmeafii`. ¹⁵ Dsuco' la'eáang' cóo'~ Dsea` Jmáam~ba' lí~naa' lafa' coo` jmeafii` e jlo'^ e guilí fí` quini` Fidiée~, jogui e joba' e lafa' ni' jee~ jaléng~ dsea` i nísilaang~ jee~ jalé~ dsee~ quiá'~ jogui jee~ jaléng~ dsea` i nítéáang'~ fí` ngolíng~ fí` li~ 'li'^. ¹⁶ Jo e jmea` e ff' do lí~ lafa' coo` e jmeasii` quiá'~ jaléng~ i dsea` i nítéáang'~ fí` ngolíng~ fí` li~ 'li'^. Jo dsu' coo` e jlo'^ jmeafii` lí~ quiá'~ jaléng~ i dsea` i nísilaang~ jee~ jalé~ dsee~ quiá'~, co' f'bing` nítéáang` fí` ngolíng` fí` li~ niliseeiñ` lata~. Jo ¿i~ quií~ jmii~ nijmé~ e ta~ jo? ¹⁷ Jo ja` qui~i~ jmii~ fa' nijmé~ lajo i dsea` i ngí` guia` júu^ quiá`~ Dsea` Jmáang~ e quiá'~ e lí'r` cuu~ lí~ laco`gui la jmoo` i fíng` dsea`. Dsu' lifa` jnea'^ lí~ lí` ngí`naa` guia`naa` júu^ e coob` í` dsí`naa`, jo Fidiéeb` dsea` tí` nir~ e jmoo`naa` lajo, co' f'bre dsea` casíiñ` jnea'^ e jmoo`naa` e ta~ jo uií'~ e lí~naa` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~.

3

Júu^ tigua` e 'mí~ e cacuø` Fidiée`

¹ Dsea` rú'naa', jo mí~ fé` jnea'^ e júu^ na, jie~ mí` í` óo`na` e ninaang` túu` calé` catú` e nijmiféng`

yee~naa', co' dseáng'~ o' lajo; jogui cajo ja' 'né~ e nicuóø'~naa' 'ná' qsi e nimíi'~naa' 'ná' mají li~ fe'~ e ta~ óo'na' cоо'~ jnea'~ l'~ laco'gui la jmoo` i lüng~ dsea'. ² Co' yaam~ 'ná' lüng'na' lafa' e mají e 'né~ jnea'~ do, jo e mají do lafa' nisilíi' fí' dsíi' jnea'~, jo doñí' ii' dsea` cuóøng` l'~ jøø~ jogui cuóøng` l'~ fí' e jo. ³ Joba' guiáb~ li~ e lajalém~ 'ná' lüng'na' lafa' cоо'~ mají e cajme' Dsea` Jmáang~ la'eáang' cоо'~ jnea'~. Jo dsu' e mají jo ja` calíi'~ cоо'~ i' jíi'~ laco' jmáng~ dsea` ta~ mi~ jmo'r', co' e jo calíi'~ la'eáang' cоо'~ Jmigui` quiá'~ i Fidiée~ i seeng` car` ngongíi' jmiíi' do. Jogui cajo ja` calíi'~ e mají do fí' dse'~ cuu~ e jmá', co' e jo lafa' calíi'~ fí' dsíib' dsea`.

⁴ Jo dseáng'~ nita~ dsí'naa' cоо'~ Fidiée~ la'eáang' cоо'~ Dsea` Jmáang~ e dseáng'~ lajob lüng' 'ná'. ⁵ Jo dsu' jnea'~ jíi'~ cоо'~ quií'~naa' jmiíi'~ e njmé~naa' e lafa' e qui~naa' yee~naa' jalé~ e jo, co' la'eáang' cоо'~ Fidiée~ba' e quií'~naa' jmiíi'~ jmoo~naa' jalé~ e jmoo~naa'. ⁶ Co' dsea` dob dsea` nicacuø'r' jnea'~ e quií'~naa' jmiíi'~ jmoo~naa' ta~ guia' júu~ tigua~ e 'míi'~ quiá'r~. Jo dsu' e júu~ tigua~ do ja` silíi' cоо'~ guoo` dsea`, co' e jo silíi' la'eáang' cоо'~ Jmigui` quiá'~ Fidiée~. Co' e júu~ quiá'~ ta~ quiá'~ Moi~ do jíi'~ fí' 'mó~ si~, jo dsu' la'eáang' cоо'~ Jmigui` quiá'~ Fidiée~ba' cuóøng` liseeng` dsea` lata~. ⁷ Jo mi~ ca'íng~ Moi~ e júu~ quiá'~ ta~ e cajme' Fidiée~ fí' ni~ e cuu~ e jmá', dseáng'~ eáang' jlo'~níng' jíi' co' jíi'gui jaléng~ dsea` Israel ja` cuóøng` l'~ jøør~ fí~ ni~ Moi~ uíi'~ e eáang' jíing` jíi'. Jo dsu' e jlo'~ jíing` jíi' do ja` huóø~ ee~, co' nijém'~tu. Jogui song dseáng'~ eáam' jlo'~níng' jíi' mi~ cacuø' Fidiée~ e júu~ quiá'~ ta~ e si'~ jíi'~ fí' 'mó~, ⁸ joba' dseáng'~ ja` cоøng` cоо'~

jial tíí' níng' jlo'^ líí' mi~ cacuø' Fidiée` e júu^ tigua` e 'míí` do la'eáang' cóo` Jmiguí` quiá'r`. ⁹ Joba' song dseáng`- eáam' niing` jlo'^ mi~ cacuø' Fidiée` e júu^ quiu` ta~ quiá'r` e si' jíí` fí 'mó', joba' ja` cóøng` cóo` jial tíí' eáang'gui niing` jlo'^ mi~ cacuø'r e júu^ tigua` quiá'r` e 'míí` e jmoo` e jo` røøng` dsea` dsee` fí quinir`. ¹⁰ Jo dseáng`- ja` cóøng` cóo` jial tíí' eáang' niing` jlo'^ ie~ mi~ cacuø' Fidiée` e júu^ tigua` e 'míí` do laco'gui e ji` ie~ mi~ cacuø'r e júu^ quiu` ta~ do. ¹¹ Jogui song dseáng`- eáang' niing` jlo'^ mi~ cacuø' Fidiée` e júu^ quiu` ta~ do e nicasung', joba' dseáng`- ja` cóøng` cóo` jial tíí' niing` jlo'^gui e júu^ e sea` car` ngongíí` jmií` do.

¹² Jo co' nítab` dsi`naa' e ja` tóo` jmií` ni'íng` jalé` e jo, joba' dseáng`- ja` 'gó`baa' e guia`naa' júu^ quiá`- Dsea` Jmáang`. ¹³ Dsøco' jnea`- ja` jmoo`naa' laco'gui cajmée` Moi` ie~ jo e caquí`r` nir` cóo`- coo` 'mi' e laco` ja` nílií` dsea` góor` dsea` Israel e ngo'íim` e jííng` ji` nir` do tá`-jiu. ¹⁴ Jo dsø` i dsea` Israel do ja` calí'iñ` cangáiñ`, jogui lajobi líiñ` cartí` jmií` na, co' mi~ ir` e júu^ tigua` e yáu` do, líí` lafa` sea` coo` 'mi' e jni` fí moguir` e laco` ja` ningáiñ` e júu^ jo, co` ja` mi` cajé`-bi` e 'mi' do quiá'r`, co` jíí`- la'eáang` cóo`- Fíí`naa` Dsea` Jmáam`ba` cuóøng`nijé`- e 'mi' jo. ¹⁵ Jo latí` jmií` na ja` mi` ngám`bi` i dsea` do mi~ ir` jalé` e ji` e cajme` Moi~, co` e 'mi' dobí lafa` sijní` fí moguir` e laco` ja` ningáiñ`. ¹⁶ Jo dsø` mi~ jaang` dsea` quií`- jíng`- 'ñia'r` fí quini` Fidiée`, joba` dsifi` lajob lafa` je`- e 'mi' do. ¹⁷ Jo røøb` cóøng` Dsea` Jmáang` cóo`- Jmiguí` quiá`- Fidiée`, joba` e fí` lí` seeng` e Jmiguí` quiá`- Fidiée` do, fí` job sea` fí` e jo` quiu` ta~ quiá`- dsea`

e júu^ tigua^ e yáu^ do. ¹⁸ Jo co' jo` ee` sijlí'gui fi' ni~naa', joba' lana nilíi'naa' lafa' coo` sii' espejo li~ jneeng^ jíal tíi' niing^ jlo^ línng' Fidiée^. Jo lajób ngoo' uiing^ naa' lí^ lacó' la líng' Fidiée^, co' lacoo' jmiíi' eáang'gui ngoo' lisea` qui^ ii' jíal tíi' e jlo^ niin^ do. Jo dsu' e jo 'ñiab' Fidiée^ dsea` jmóor` la'eáang' cóo'^ Jmiguí' quiá'r^-.

4

¹ Jo co' eáam' guiúng^ Fidiée^, joba' cacuø'r' jnea'^ e jmoo^naa' e ta^ la. Jo co' lajób lí'gui, joba' dseáng^ ja` litúng^ dsi'naa'. ² Jo dseáng^ ca' nica'naang^naa' lajalé^ e cuø' fi'i^ e qui^ tíng^ dsea` jmóor' fi' lí' cõong^; jo ja` ngi'naa' lí' jmigóong^naa' dsea` rú^naa', o'gui' guia'naa' júu^ e jié^ jíi^ laco' fé^ júu^ quiá^ Fidiée^. Co' jnea'^ lí' lí' guia'naa' júu^ dseáng^ laco' lí' júu^ quiá^ Fidiée^, joba' guia'b^ niñi' dsea` rú^naa' e dseáng^ lajób jmoo^naa' jogui lajóbi tíi' ni^ Fidiée^ cajo. ³ Jo e júu^ quiá^ Fidiée^ e guia'naa' quiá^ jíal laang^ dsea` jee^ jalé^ dsee^ quiá'r^ lí' e ja` 'goo` guóng^, dsu' lí' lajo jíi^ quiá^ jaléng^ i dsea` i niteáang^ fi' ngolíng^ fi' lí' lí'^. ⁴ Co' fui^ i' ling^ i' quié' nifi' fi' jmigüí^ la, fíbing^ i jmoo^ e sijní^ mogui^ jaléng^ i dsea` i ja` já^ líng^ júu^ quiá^ Fidiée^ e laco' ja` ningáiñ^ e júu^ jo jogui e laco' ja` niníñ^ jíal jlo^ niing^ e júu^ quiá^ jíal laang^ dsea` jee^ jalé^ dsee^ quiá'r^ lí' fé^ jíal tíi' niing^ jlo^ líng' Dsea` Jmáang^ i líng' Fidiée^ cajo. ⁵ Dsu' jnea'^ ja` ngi'naa' guia'naa' júu^ qui^naa' yee^naa', dsu'co' jnea'^ guia'naa' júu^ e Dsea` Jmáam^ dsea` líiñ^ Fíi^naa', jo jnea'^ lico' lí'naa' dsea' ijmoo^ta^ quiní^na'uí^ e lí'naa' dsea' quiá^ dsea` do. ⁶ Jo Fidiée^ i caquiá^ ta^ e caliseá^

ji` fi` li` naa` sō`, íb` Fidiée` i cajmée` cajo e lafa` nicaliseá ji` fi` dsi`naa', jo la'eáang' cóo` e jo cuóøng` line`naa' jial tíi` jlo` niing` Fidiée` e jnéeng` fi` ni` Dsea` Jmáang`.

Jial see`naa' la'eáang' cóo` júu` quiá` Dsea` Jmáang`

⁷ Jo e júu` jlo` e quiíng` eáang` do, jneab` dsea` lee`naa' e jo. Jo dsu` jnea` lico` líi`naa' lafa` coo` tu` guóo` e laco` 'ñiab` Fidiée` dsea` jmilir` jial tíi` 'gøiñ` cóo` e júu` jo, jo o` yee`naa` dsea` jmoo`naa` lajo. ⁸ Jo nañí` fa` eáam` dsing`ing` jnea` jalé` iihuíi, dsu` ja` li` jnea` jalé` e jo. Jogui` seab` mi` ee`go` fi`í` dsíi` jmoo`naa', jo dsu` ja` litúng` dsí`naa` cóo` e jo. ⁹ Jogui` seab` mi` 'ní` níing` dsea` jnea`, dsu` ja` yee`naa` see`naa'; jogui` seab` mi` gab` jmáng` dsea` jnea`, dsu` ja` quí`r` jmíi` fa` ni`íñ` jnea`. ¹⁰ Jo doñí` jié` ngi`naa', dseáang` dseáam` see`naa', co` dseáam` e nijngáng` dsea` jnea` lí` laco` cangong`ing` Jesús; jo dsing`ing`naa` lajo e lí` laco` nilili` e cøøm` seeng` Jesús cóo` jnea`. ¹¹ Jo jaléng` jnea` dseáang` contøøm` dseáang` dseáang` see`naa` dsu` uíi` e líi`naa` dsea` quiá` Jesús, jo lajoba` nilili` e seem`bre cóo` jnea`, dsea` líi`naa` jíi` dsea` jmigüí. ¹² Jo co` lajob líi` joba` dseáang` jee` 'mó` see` jnea` e laco` 'ná` lana niseeng`naa` lata` cóo` Fidiée`.

¹³ Jo lalab cajme` jaang` dsea` fi` ni` ji` quiá` Fidiée` ie` lami` café`r` lala: "La'eáang` e já` calín`n júu` quiá` Fidiée` , joba` cafá`a." Jo lajob jmoo`jnea` cajo, co`lajob já` líi`naa', jo uíi` e joba` fé`naa!. ¹⁴ Co` guiáb` nine`naa` e Fidiéeb` dsea` cajmée` e cají`tu` Fíi`naa` Jesús, jogui` nine`baa`

cajo e lajob nijmér̄ cōo'~ jneaa~aa' lī'~ laco' ca-jmēer̄ cōo'~ dsea` do; jo coliinḡ cōo'~ 'ná' nidsi-jeáaiñ̄ jneaa~aa' fí' quinī dsea` do. **15** Jo lajalé' e cangongínḡ naa' do, cangojée' e lī'~ laco' ni'uínḡ guíá~ quí~na!. Jo cangojée' lajo cajo e lī'~ laco' i fíng'gui ni'ínḡ júu~ quí~ Fidiée' quí~ jial tí' guiúiñ̄, jo lajoba' i fíng'gui nicuó'~ gui'máanḡ Fidiée' e laco' nili'goo` dsea` do.

16 Jo uíi'~ e lajob līi', joba' ja` litúnḡ dsi` jnea'~ cōo'~ jalé' e dsingínḡ naa!. Jo nañi' fa' ngoo' dseáam̄ ngúu' táang naa' lacoo` jmii~, jo dsu' lī'~ lī' dsi'naa' eáang'gui ngoo' lī~ bī' dsii' lacoo` jmii~. **17** Jo lajalé' e iihuíi' e dsingínḡ jnea'~ fí' jmigüí' la, e cateáb` jalé' e jo, jogui ja` ee` 'ga" lī' tí'; jo dsu' lajalé' e jo nili'ínḡ ta~ quí~naa' lata~ e laco' ni'uínḡ guíá~ quí~naa' e ja` cōøng` cōo'~ fí' ñiff̄. **18** Jo uíi'~ e lajob līi', joba' lana jo` ta~ dsi'naa' cōo'~ jalé' e jnéenḡ jóø^naa' fí' jmigüí' la, co' cōo'~ jalé' e ja` jnéenḡ jóø^baa', cōo'~ e joba' e ta~ dsi'naa'; dsu'co' ja` uøø~ ee~ lajalé' e jnéenḡ jóø^naa', jo dsu' lajalé' e ja` jnéenḡ jóø^naa', dseáng'~ latab~ dseáng'~ sea` lajalé' e jo.

5

1 Jo guíab̄ nine~naa', dsea` rú'naa', e lajee` see~naa' fí' jmigüí' la, līi'naa' lafa' coo` 'náu' má'~ 'ma~ e ja` huóø~ ee~. Jo dsu' nine~bíi' cajo e mi~ ni'ínḡ e 'náu' jo, nicajmeb̄ Fidiée' 'ná~naa' e jlo'~ e sea` lata~ fí' ñiff̄ quí~r~. Jo e 'náu' jo 'ñiab̄ Fidiée' dsea` nicajme'r, jo o' dsea` jmigüí' i nicajme'. **2** Jo uíi'~ e lajob nisea`quí~ii' fí' ñiff̄, joba' lana, lajee` e see~naa' fí' jmigüí' la, eáam' seáang` dsi'naa' e dseáng'~ ni'ii~naa' e 'náu' 'míi'~ e nisea`

qui⁻ii' fí' ñiff⁻. ³ Co^l e joba^l e niquíng^l jneaa[~]aa^l lafa^l cóo^l 'mi^l', jo lajoba^l jo` nilíng^lnaa^l lafa^l dsea^l ringúung^l. ⁴ Jo lajee^l e see^lnaa^l fí' jmigüí^l la cóo^l e ngúu^l táang^lnaa^l la, eáam^l seáang^l dsi^lnaa^l dsu^l uíi^l e lijiung^l dsi^lnaa^l cóo^l jalé^l iihuí^l. Jo dsu^l jneaa[~]aa^l ja` ii^lnaa^l fa^l e nijúung^lnaa^l, co^l lí^l lí^l ii^lnaa^l e niquíng^l jneaa[~]aa^l lafa^l 'mi^l' e 'náu^l e sea^l fí' ñiff⁻ do, jo lajoba^l e ngúu^l táang^lnaa^l la ni'uíng^l coo^l e sea^l car^lngongí^l jmiíi^l. ⁵ Jo 'ñiab^l Fidiée^l dsea^l nicaguiéeiñ^l jneaa[~]aa^l guiá^l quiá^l e nilí^llajo^l, jogui^l íbi^l dsea^l nicacuø^lr^l jneaa[~]aa^l Jmigui^l quiá'r^l e líi^l 'náang^l quiá^l e catíi^lnaa^l ni'íng^lnaa^l mi^l nití^l l^l lajo^l.

⁶ Joba^l dseáng^l eáam^l ta^l dsi^lnaa^l contøøng^l, jo nine^lbíi^l cajo e lajee^l e see^lnaa^l fí' jmigüí^l la cóo^l e ngúu^l táang^lnaa^l la, sihuíim^lbaa^l laco^l fí' lí^lguiing^l Fíi^lnaa^l Dsea^l Jmáang^l. ⁷ Jo lana ja` mi^l cuóøng^l neeng^lnaa^l dsea^l do, co^l lana see^lnaa^l fí' jmigüí^l la e já^l lí^lnaa^l jíi^l júu^l quiá^lbre. ⁸ Jo fá^ltúu^l calé^l catú^l e eáam^l nita^l dsi^lnaa^l, jo dseáng^l eáam^l ni'íi^lnaa^l e nitá^lnaa^l fí' jmigüí^l la e laco^l nilisee^lnaa^l cøøng^l cóo^l Fidiée^l fí' ñiff⁻ quiá'r^l. ⁹ Jo uií^l e lajob ii^lnaa^l, joba^l dseáng^l contøøm^l jmoo^lnaa^l quiíjí^l e nití^l dsíi^l Fíi^lnaa^l Dsea^l Jmáang^l cóo^l jalé^l e jmoo^lnaa^l nañí^l su see^lnaa^l fí' jmigüí^l la osi e nitá^lnaa^l é. ¹⁰ Co^l lajaléng^l jneaa[~]aa^l 'né^lningiing^lnaa^l fí' quini^l dsea^l do fí' lí^lguiñ^l íi^l rí^l e laco^l lajaang^l lajaang^lnaa^l ni'íng^lnaa^l lajíi^l e catíi^lnaa^l lí^l laco^l jíi^l lí^l e cajmó^loo^l lajee^l e cataang^lnaa^l fí' jmigüí^l la, nañí^l su guiá^l osi ja^l dseeng^l é.

¹¹ Jo co^l lajob nilí^l, joba^l nine^lbaa^l e contøøm^l

'né̄ nijmi'goo'naa' Fíi'naa' Dsea` Jmáanḡ, jogui jnea'^ contøøm̄ jmoō'naa' quijí̄' jial e njá̄' línḡ dsea` júū' quiá̄' dsea` do. Jō guiáb̄ nicuínḡ Fidié̄' jnea'^ jial líi'naa', jogui sijem̄'baa' e cuím̄ 'ná̄' jnea'^ jial líi'naa' cajo. ¹² Dsø̄' ofa' jnea'^ nicanananḡ'túū' e jmifénḡ' yeē'naa', cō' jnea'^ fé̄'naa' e júū' na e lí̄' laco' 'ná̄' cuøønḡ nifo'naa' guí̄' uiī' quiá̄'naa', jō lajoba' quíī'naa' jmií̄' e ningiī'naa' quiá̄' ī dsea` ī jmíráanḡ yaanḡ lí̄' caluū' jō ō' dseánḡ' jial líiñ̄' fí̄' dsíir'. ¹³ Jogui song líi' jnea'^ lafa' dsea` caanḡ, dsø̄' jíī' cuaiñ̄' quiá̄'baa' jogui cóō' Fidiéeb̄ e jo; jogui song ja' líi'naa' lafa' dsea` caanḡ, joba' guí̄' quiá̄'ba' jóng. ¹⁴ Jō uíī' e eáam̄ 'neáanḡ Dsea` Jmáanḡ jnea'^, joba' la guíim̄ 'né̄ jmó̄'naa' e tā' e jmoō'naa', dsøcō' dseánḡ' nitab̄' dsí'naa' e íb̄' dsea` cajúiñ̄' fí̄' dsee' crúū' uíī' jalé̄' dsee' quiá̄'ii', jō uíī' e lajob calí̄', joba' lana lajalénḡ' jneaā'aa' lafa' nicajúm̄'baa' cajo. ¹⁵ Jō Dsea` Jmáam̄ dsea` cajúiñ̄' uíī' dsee' quiá̄' lajalénḡ' dsea` jmigüī' jō lajoba' jalénḡ' dsea` ī nílífinḡ' dsea` quiá̄' dsea` do jō 'né̄ seeiñ̄' e jmóor̄' lajíī' e iiñ̄' yaaiñ̄, dsøcō' dseánḡ' lajíī' e iinḡ' dsea` doba' e 'né̄ jmér̄. Cō' íb̄' dsea` ī cajúnḡ' jogui cají̄'tur mī' canḡ' lajo uiī' quiá̄' jalé̄' dsee' quiá̄' jalénḡ' ī dsea` do.

¹⁶ Jō lajíī' iē' jmií̄' e já̄' calí̄'naa' e lajob líi', joba' jō' ī' dsí' jnea'^ uiī' quiá̄' jalénḡ' dsea` laco' jíī' e ī' dsí' dsea` jmigüī'; jō nañí' fa' lamí̄' jéeng'gui ī' dsí' jnea'^ e Dsea` Jmáanḡ líiñ̄' jíī' dsea` jmigüib̄, jō dsø̄' lanagui jō' ī' dsí'naa' lajo uiī' quiá̄'r̄. ¹⁷ Cō' lana lajalénḡ' dsea` ī niseenḡ' cøønḡ' cóō' Dsea` Jmáanḡ nica'uíñ̄' dsea` 'míim̄'; jō cab̄' nicasé̄'

jalé" e lami~ qui"- t̄iiñ` jmóor` jo lana nijmóor` jalé" e guiá", co' jaam` dsea`'míng` niliiñ`.

¹⁸ Jo dsu' 'ñiab` Fidiée` dsea` jmóor` jalé" e jo, co' la'eáang` cōo` Dsea` Jmáam`ba' e cajmér` e lana nisee`naa' juguiá" júu` røø` cōo'r` jogui cacuø'r` jnea`^ ta~ e niguiá`naa' júu` quiá'r` e laco` cuøøng` niliseeng` dsea` juguiá" júu` røø`cōo'r` cajo. ¹⁹ Jo lí` laco` cuøøng` fe`ee` e la'eáang` cōo` Dsea` Jmáang`, Fidiée` nicajmér` e niliseeng` dsea` juguiá" júu` røø` cōo'r` , jo ja` mí` cajme'r` cuente lajale" dsee` e nica'ée` dsea` jmigüü. Jo dsea` dob cajo dsea` nicaacuø'r` jnea`^ ta~ e laco` niguiá`naa' júu` e nicajmée` Fidiée` e niliseeng` dsea` juguiá" júu` røø` cōo'r` jee` jaléng` dsea` jmigüü. ²⁰ Jo jnea`^ lí`naa` dsea` i casíng` Fidiée` cuaiñ` quiá" Dsea` Jmáang`, jo cuøøng` lí` fe`ee` e lafa` 'ñiab` Fidiée` mí'r` 'nú` jmi'ee` la'eáang` cōo` jnea`^ . Jo uí` e lajob lí` , joba` la'eáang` Fí`naa` Dsea` Jmáang` mí`í` 'nú` jmi'ee` e nijmée`na` quií` jial niliseeng`na` juguiá" júu` røø` cōo` Fidiée` . ²¹ Jo jíi` cōo` dsee` ja` ca'ée` Dsea` Jmáang` , jo dsu` Fidiée` cajmér` e dsea` dob-ing` i`cacó` lajale" dsee` quií`ii`. Jo cajmér` lajo` e la'eáang` cōo` dsea` do ni'uíng`naa` dsea` i`ja` røøng` dsee` fí` quinir`.

6

¹ Jo lana, uí` e jnea`^ lí`naa` dsea` i`jmoo` ta~ e nicangíng`naa` quiá" Fidiée` , joba` liúung`naa` 'nú` e ngocáng` dsí`naa` jo síi`naa` 'nú` e ja` lí` jmi'í`na` lajo` e guiúng` Fidiée` cōo` 'nú` . ² Dsucó` lalab fé` Fidiée` fí` ni` jí` quiá'r` : "Jo canú`baa júu` quií` mí` catf í` lajo; jogui cajmicóo`baa 'nú` mí` catf í` e caláan` jee` jalé` dsee` quií` ." Jogui

lanab cat^f í^r e ninú⁻ Fidiéé^v júu[^] quiá⁻na[!]. ijogui
lanabi cajo dseáng⁻ cat^f í^r e nileáng^v dsea`jee^v jalé^r
dsee⁻ quiá^r!⁻

³ Jo jnea[^] contøøm⁻ ee⁻naa['] guí^ú fí^r quini^v dsea^v
rú^vnaa['] e laco['] ja^v nifé^r dsea^v ga['] uii^v quiá⁻ e ta^v
e jmoo^vnaa[!]. ⁴ Jo dsu['] jnea[^] lf^v lí^r jmoo^vnaa['] li^v
e lí^vnaa['] dsea^v i^v jmoo^v lajíi^v e iing^v Fidiéé^v, co[']
jnea[^] eáam['] jmoo^vnaa['] té^vnaa['] e féng^r dsí^vnaa[']
cóo^vjalé^r iihuíi^v e dsing^vnaa['] jogui cóo^vjalé^r e
'né^vnaa['] jogui cóo^vjalé^r fí^vdsí^v e dsing^vnaa['].
⁵ Jogui jmoo^vbaa['] té^vnaa['] cajo mi^v bðøng⁻ dsea^v
jnea[^] cóo^vsí^v, jogui mi^v táng^r dsea^v jnea[^] fí^r dsí^v
'næñí^v, jogui mi^v táng^r dsea^v jnea[^] míf^v, jogui mi^v
jmoo^vnaa['] ta^v ii^v, jogui mi^v ja^vga['] lí^r güí^vnaa['] uðø,
jogui cajo mi^v ngiing^vnaa['] oo^v. ⁶ Jogui jmoo^vnaa[']
li^v e lí^vnaa['] dsea^v i^v jmoo^v lajíi^v e iing^v Fidiéé^v,
co['] jnea[^] ja^v beáang^v dsee⁻ yee^vnaa['], jogui eáam[']
nín^vnaa['] júu[^] quiá[!] Dsea^v Jmáang⁻, jogui eáam[']
guiúng^vnaa['], jogui eáam[']féng^r dsí^vnaa[']cóo^vjaléng^r
dsea^v rú^vnaa['], jogui seem^v Jmigui^v quiá⁻ Fidiéé^v
cóo^vjneal^v, jogui dseáng⁻ lajam^vba['] neáang^vnaa[']
jaléng^r dsea^v rú^vnaa['], ⁷ jogui dseáng⁻ lajang^v
guia^vnaa[']júu[^] quiá⁻ Dsea^v Jmáang⁻, jogui la'eáang^v
cóo^vbí^v 'gøng^r quiá⁻ Fidiéé^v jmoo^vnaa['] jalé^r e
quí^vnaa['] jmi^v. Jo jmáang^vnaa['] ta^v e ee⁻naa[']
røø^v na e laco['] jmi^vóng^r yee^vnaa['] jee^v jalé^r e
dsing^vnaa['] jogui e laco['] ningíi^vnaa['] quiá⁻ dsea^v.
⁸ Jo dsu['] seab^v mi^v jmi^vgó^r dsea^v jnea[^], jogui sea^vbi
mi^v jmáiñí^v ga['] jnea[^], jogui sea^vbi mi^v fé'r^r guí^ú
uii^v quiá^vnaa['], jogui sea^vbi mi^v fé'r^r e ga['] cajo. Jogui
jmáiñí^vjnea[^] e lafa['] dsea^v quié^vjúu[^] e o[']já^v lí^vnaa['],
nañí^v fa['] júu[^] já^vba['] e fé'r^r jnea[^]; ⁹ jogui jmáiñí^v

jnea'^ e lafa' líi'naa' dsea` i ja` cuíim'bre, nañí' fa'
 guiúb^- nicuíng`dsea`jnea'^; jogui líi'naa'lafa'dsea`
 i tí' li~ nijúung^, dsu' mí' 'noo'bí see^-naa'; jogui
 eáang' cuø'r' jnea'^ iihuíí, dsu' ja` mí' cajngain^
 jnea'^; ¹⁰ jogui lafa' fí!í^ líi'naa', dsu' o' já!- lajo, co^o
 contøøm^- iáang`dsi'naa'; jogui lafa' dsea` tifúing^-
 líi'naa', dsu' o' já!- lajo, co^o i fíim' dsea` eáang'gui
 nica'íñ^ güea'^ quiá!- Fidiée` la'eáang' cöö!- jnea'^;
 jogui líi'naa'lafa'dsea` i ja` sea` quiá!- jíi!- coö', dsu'
 o' já!- e jo, co^o lajaléb^ e 'né-naa' seab`.

¹¹ Joba' fíi^-guíí 'ná!', dsea` rú'naa' dsea`
 quiá!- Dsea` Jmáang^- i seeng` fíí na fí Corinto, e
 nicaféeng'^naa' 'ná!' dseáng^- lajíi!- e íí dsi'baa',
 jogui nicasíí!-naa' 'ná!' e júu^ na uíi!- e eáang'
 'neáang`naa' 'ná!'. ¹² Jo ja` sea` jíi!- coö` qui- jnea'^
 e fa' ja` 'neáang`naa' 'ná!', dsu' 'náb^ dsea` i ja` 'ga'
 lí' 'neáang`na' jnea'^. ¹³ Joba' míí!-i 'ná!' jmií'ee` lana
 lí!- laco^ogui jmoo^o tiquiá!- jaang` jiuung^ e féin^
 jóor^o, e jmi'i neáang`na' jnea~ lí!- laco^ogui jmoo^o jnea~
 cöö!- 'ná!'.

*Jaléng`dsea`quiá!- Dsea`Jmáang^- líiñ`lafa'guá!-
 li~ seeng`Fidiée`*

¹⁴ Jogui lana, dsea` rú'naa', e laba' fíi^-i 'ná!' e ja`
 quíng^ yaang`na' jee` jaléng^ i dsea` i ja` já!- líing`
 júu^ quiá!- Dsea` Jmáang^, co^o ja` qui!- jmiíi^ e jaléng^
 i dsea` i ée` røø` niliseeiñ`cøøng`cöö!- jaléng^ i dsea`
 i ja` jmoo^o lajo; jogui ja` qui!- jmiíi^ cajo e nisíng^-
 røø` li~ jneá` jíi` cöö!-gui fíí li~ náa. ¹⁵ Jogui ja` qui!-
 jmiíi^ cajo fa' Dsea` Jmáang^- nisíñ^- røø` cöö!- fíi` i
 'ling'^, o'gui jaang` dsea` quiá!- Dsea` Jmáang^- fa'
 qui!- jmiíi^ e nijmér^- lajo cöö!- jaang` dsea` i ja` já!-
 líing` júu^ quiá!- dsea` do. ¹⁶ Jogui ja` qui!- jmiíi^

cajo fa' e røø` líi' e guá'~ li~ jmiféng" dsea` Fidiée`
 laco'gui e guá'~ fí' li~ teáang^ jaléng" diée` dsea`
 cuu~. Dsaco' jneaa~aa', dsea` líi'naa' dsea` quiá'~
 Dsea` Jmáang~, líi'naa' lafa' guá'~ quiá'~ Fidiée` i
 seeng` car` ngongú` jmii~ líi^ laco'gui cajíñ'~ 'ñia'r'
 ie~ lami~ jéeng'gui do ie~ lami~ cajíñ'~ lala:
 Jo contøøm~ niliseen~ jogui ningú~ jee~ jaléng"
 dsea` quié~e.

Jogui jneab~ dsea` nilíin~n Fidiée` quiá'r~
 jogui íb` dsea` nilíing~ dsea` quié~e cajo.

¹⁷ Jo uíi~ e lajob líi', joba' cajíng'~gui Fidiée` lala:
 Jmi'naang~ yaang~na' jee~ jaléng" dsea` i ja` já'~
 líing` júu^ quié~e,
 jogui jmihiúing^ yaang~na' quiá'r~.

Jogui ja` quíng"na' jee~ jalé~ e 'li'^ e jmoo` jaléng" i
 dsea` do, jo lajoba' ni'lín~ jnea~ 'ná'.

¹⁸ Jogui jneab~ dsea` nilíin~n Tiquíi^na',
 jogui 'núb" dsea` nilíing~na' joo'o.

Jo lanab fé~ Fíi`naa' Fidiée` i quíi~ jmii~ jmé^ líi^
 doñi' ee'.

7

¹ Joba' fíi~ i 'ná', dsea` rúi`naa' i 'neáan'n eáang', e
 lanab líi' júu^ quiá'~ Fidiée` e nicacuø'r' jneaa~aa'
 e nijmitir~. Jo uíi~ e lajob líi' e júu^ jo, joba'
 'né~ 'naam~ yee~naa' jee~ jalé~ e dseáang~ ni'lé~ fí'
 ngúu' táang`naa' jogui fí' jmiguí' quí~naa', co' líi^ lí'
 'né~ e nijáang~ yee~naa' dseáng~ conguia' fí' jaguó'
 Fidiée` e laco' nijmó^naa' jmang'^ e guiú~ uíi~ e
 jmi'goo~naa' dsea` do.

*Mi~ já'~ calíng~ dsea` Corinto júu^ quiá'~ Dsea`
 Jmáang~*

2 Jo fii[~]guii 'ná[~] e nijmi'neáang`na[~] jnea[^] e ngocáng` óo'na[~]. Dsaco[~] cóo[~] jii[~] jaang[~] dsea[~] fa[~] nicajmō[~]naa[~] e soo[~] dsí[~]naa[~], o[~]gui mí[~] ca'lee[~]naa[~] quiá[~] jii[~] jaang[~] dsea[~], o[~]gui mí[~] jmigóøng`naa[~] dsea[~] cajo[~]. 3 Jo dsu[~] ofa[~] éen[~]n 'ná[~] cóo[~] e júu[~] la, co[~] l[~] laco[~]gui la nicafii[~] i 'ná[~] ie[~] lami[~] jéeng[~]gui do e dseáng[~] 'neáam`baa[~] 'ná[~] nañi[~] song sée[~]naa[~] osi nijúu[~]naa[~] é. 4 Jogui dseáng[~] lajii[~] e i[~] dsí[~]baa, e joba[~] fii[~] i 'ná[~], jogui eáam[~] iáang[~] dsii[~] cóo[~] 'ná[~]. Jogui jee[~] jalé[~] iihuui[~] e dsingiin[~]n fi[~] la, eáam[~] jmi*'iáang*[~] dsii[~] jogui cuóø[~] bí[~] 'ñiá[~]a. 5 Jo lajii[~] ie[~] lami[~] cagüé[~]naa[~] fi[~] la fi[~] l[~] se[~] Macedonia, ja[~] mí[~] caliseá[~] fi[~] qui[~]naa[~]fa[~] e nicajmi[~]íng[~]naa[~]cateá[~], dsu[~]co[~] huüing[~]eáang[~]cangojée[~] qui[~]naa[~]lacaang[~] li[~] ngi[~]naa[~] uíi[~] e seeng[~] jaléng[~] i 'ní[~] níi[~] qui[~]naa[~] lacúng[~] lajíng[~] li[~] ngi[~]naa[~], jogui e 'gó[~]baa[~] cajo[~]. 6 Jo dsu[~] Fidiée[~] i jmitíi[~] dsíi[~] jaléng[~] dsea[~] i líng[~] fi[~]i[~], jo íb[~] dsea[~] nicajmitíi[~]r[~] dsí[~]naa[~] uíi[~] e nicagüéng[~] i dsea[~] rú[~]naa[~] dsea[~] quiá[~] Dsea[~] Jmáang[~] i sii[~] Tito. 7 Jo dsu[~] o[~] jii[~] e cagüéng[~] Tito fi[~] la e iáang[~] dsí[~]naa[~], co[~] lajob líi[~]naa[~] cajo[~] uíi[~] e eáam[~] iáang[~] dsíi[~] i Tito la dsu[~]co[~] cajmi*'iáang*[~]na[~] dsíir[~]. Jogui cajím[~] biguir cajo e eáam[~] iing[~] 'ná[~] e nimáang[~]tu[~] jnea[~], jogui cajím[~]bir jalé[~] fi[~]i[~] dsíi[~] e jmoo[~]na[~] uíi[~] jnea[~] jogui cajo eáam[~] guiring[~] óo'na[~] jnea[~]. Jo uíi[~] e lajob jmoo[~]na[~], joba[~] cóo[~] e jo eáang[~]gui calí*'iáang*[~] dsíi[~].

8 Jo nañi[~] fa[~] e jí[~] e casíin[~]n quíi[~]na[~] do lami[~] jéeng[~]gui cajmée[~] e calíng[~]na[~] fi[~]i[~], jo dsu[~] ja[~] jó[~] dsíi[~] lana uíi[~] e cajmé[~]e lajo. Jo cajob[~] dsíi[~] dsu[~] uíi[~] e huóøm[~]jí[~] cajmee[~]na[~] fi[~]i[~] cóo[~] jalé[~] e júu[~] e fé[~] e ffí ni[~] jí[~] do. 9 Jo dsu[~] lanagui jmi*'iáam*[~] dsíi[~], dsu[~] o[~] uíi[~] e calíng[~]na[~] fi[~]i[~], co[~] jmi*'iáang*[~]

dsii⁻ e la'eáang' cóo^{l~} e calíng⁻na['] e fi'í[^] dsíí['] doba'
e caquí^{l~} jíing^{l~} yaang[~]na['] fi' quini[~] Fidiée[~]. Dsco^{l~}
lí^{l~} laco['] la tí['] dsíí['] Fidiée[~] cajmee[~]na['] e fi'í[^] dsíí['] e
cangong^{gíng}⁻na['] do, joba['] jnea^{l~} ja` ee` ca'lee[~]naa[']
quií⁻na['] jíi^{l~} coo['] cóo^{l~} e júu[^] e casíi^{l~}naa['] 'ná^{l~} do.
10 Dsco^{l~} e lijiuung[~] dsíí['] e íng^{l~} dsea` laco['] la tí[']
dsíí['] Fidiée[~] ja` se'r[~] dsee[~] mi[~] dsing^{gíiñ}⁻ lajo[,] dsu^{l~}
e jo íng[^] ta[~] e laco['] niquí^{l~} jíng^{l~} yaaiíñ[~] fi' quini[~]
dsea['] do, jo lajoba['] nileáíñ[~] jee[~] jalé^{l~} dsee[~] quiá'r[~],
jo ja` jó^{l~} dsíí['] jalé^{l~} e cangong^{gíiñ}⁻ do. Jo dsu^{l~}
jaléng^{l~} dsea['] i ja` cuíng[~] Fidiée[~], mi[~] se'r[~] dsee[~]
dsu^{l~} uíí^{l~} e íñ^{l~} jalé^{l~} fi'í[^] dsíí['], joba['] e jo jmoo['] e
'naaiíñ` conguia['] cóo^{l~} Fidiée[~]. **11** Jo quie[~]na['] cuente
e eáam[~] guíá^{l~} nica'uíng[~] quií⁻na['] cóo^{l~} jalé^{l~} e fi'í[^]
dsíí['] e nicangong^{gíng}⁻na['] do! Co['] nica'uíng^{l~}na['] e
jo lí^{l~} laco['] la tí['] dsíí['] Fidiée[~]. Dsco^{l~} e jo cajmée[~]
e lajang^{l~} júu[^] ca'líí[~] óo'na['] laco['] catíng[~] jogui[~]
cajmí'óng^{l~} yaang[~]na['], jogui[~] e cajmí'óng^{l~}na['] jnea[~],
jogui[~] cajmée[~] e caliguíng⁻na['] uíí[~] quií⁻na['], jogui[~]
cajmée[~] bi cajo[~] e ca'líí[~] fó[~] quií⁻na[']. Jo mi[~] cangí[~] jo,
calíi'íng[~] 'ná^{l~} e nimáang[~]tu^{l~} jnea[~], jogui[~] ca'líí[~] óo'na[']
e nicuó^{l~}na['] iihuí^{l~} i dsea['] i ca'ée[~] dsee[~] do. Jo cóo^{l~}
jalé^{l~} e nicajmee[~]na['] do nicajmiliing[~] yaang[~]na['] e
ja` ee` caquíng^{l~}na['] jíi^{l~} coo['] jee[~] jalé^{l~} e cangojée[~] do.
12 Jo co['] lajob líí^{l~}, joba['] mi[~] cajme^{l~}e e ji` e casíin[~]n
quií⁻na['] do, ja` ca'líí[~] dsii[~] uíí[~] quiá^{l~} i dsea['] i ca'lee[~]
do o'gui[~] uíí[~] quiá^{l~} i dsea['] i cangong^{gíng}⁻ ga[~] do, jo
dsu^{l~} cajme^{l~}e e ji` do e líí^{l~} laco['] nilili[~] fi' quini[~] Fidiée[~]
jial tíí^{l~} guing[~] óo'na['] uíí[~] quií⁻naa[']. **13** Jo uíí^{l~} e lajob
jmoo[']na['], joba['] nicalitíí^{l~} dsíínaa['].

Jogui[~] o' cóo^{l~} jíi^{l~} e jo e nicalitíí^{l~} dsíínaa['], co[']
eáang[~] guib nicali'iáang[~] dsíínaa['] dsu^{l~} e nicagüéng[~]

Tito fí' la e iáang` dsíir' dsu' uíi'~ e nicacuóø'~na'r bí' jogui e nica'ee~na' guiú~ cój'~r~. ¹⁴ Jo nícafíib~ jnea~ Tito lami~ jéeng'gui e eáam' iáang` dsii~ cój'~ 'ná'; jo ba' ja` lí~ cøøng` ta~ caffí~re lajo. Dsuco' dseáng'~ júu~ jáb~ jalé~ e nicasíi'~naa' 'ná' lí~ laco'gui jíi'~ júu~ e nicasíi'~naa' Tito cajo cuaiñ~ quiá~ e eáam' iáang` dsi'naa' uii~ quií~na'. ¹⁵ Jo lana eáang'guiib iáang` dsíi' Tito uii~ quií~na' dsu' uíi'~ e cajmee~na' náu~na' júu~ quiá'~r~, jogui e guiú~ óo'ba' ca'íng'~na're mí~ caguiér~ fí' na. ¹⁶ Jo jnea~ eáam' iáang` dsii~ dsu' uíi'~ e dseáng'~ tab~ dsii~ cój'~ 'ná'.

8

*Mi~ caseáng' cuu~ e licój'~ dsea` quiá~ Dsea`
Jmáang~*

¹ Jo lanogui, dsea` rú'naa' dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~, ii~naa' síi~naa' 'ná' jial tí' guiúng~ Fidiée~ nícajméer` cój'~ jaléng~ dsea` quiá'~r~ i neáang` fí' lí~ se~ Macedonia. ² Jo nañí' fa' eáang' nica'íng~ jaléng~ i dsea` do jalé~ iihuí~, dsu' dseáng'~ eáam' iáang` dsíir'. Jo nañí' fa' tiñíim~bre eáang', jo dsu' e iáang` dsíi~bre nícaseáiñ~ jalé~ cuu~ e laco' nijmicój'~r~ dsea` rúiñ~, jo nícacuør' e jo lafa' eáang' sea` cuu~ quiá'~r~. ³ Jo tíib' ni~ jnea~ e iáang` dsíib~ i dsea` do caseáiñ~jalé~ e cuu~ do lí~ jie~ jíi'~ e quií'~r~ jmií~, jo car` jíi'~ lí~gui lajo nícaseáiñ~. ⁴ Jo i dsea` i seeng` fí' lí~ se~ Macedonia do, eáam' camí'~r~ jnea~ jmi'ee~ e laco' nicuó~naa' fí' e cuóøng` nijmicój'~r~ jaléng~ i dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i seeng` fí' Jerusalén. ⁵ Jo dsu' lí~guib cajméer` jíi'~ laco' lami~

í' dsí'naa', co' ji'gui cajáng" yaaiñ~ la'uii~ e njimtitir~ dseáng" lajíi'" e iing~ Fidiée~, jo mi' cangf' jo, cajáng" yaaiñ~ fí' quini'naa' e laco' njmitir~ lajíi'" e nisíi'" naa're e njmér~ lí' jialco' la tí' dsí' Fidiée~.

6 Joba' nicamíi'"naa' Tito jmi'ee~ e nisitíiñ~ lajíi'" e nicaseáang~ 'ná' e iáang` óo'na' lí' laco' jíi'" e nicanaaiñ~ sitíiñ~ ie~ lamí~ jéeng'gui do. **7** Jo jaléng" 'ná', la'eáang' cóo'" Jmigüí' quiá'" Fidiée~, quií'"na' jmíi~ jmée^na' doñí' ee` uií~ e já'" líng`na' júu' quiá'" Dsea` Jmáang~, jogui eáang' tiing`na' fo'"na' júu' quiá'" Fidiée~, jogui eáang' tiing' ngáng"na' e júu' jo, jogui eáang' guia' áa'na' e jmicóo'"na'jaléng" dsea` rúng"na', jogui eáang' 'neáang`na' jnea'^ lí' laco' jíi'" e calítíng`na' qui~naa', jo lajoba' 'né~ e eáang'gui nisáng"na' cóo'" jalé~ e seáang"na' do.

8 Jo dsu' ofa' quiú'" ta~ 'ná' e dseáng" lajo 'né~ njmée^na'; dsu'co' lico' jnea~ iin~n e nilíñii~ su dseáng" lajang'" júu' 'neáang' 'ná', dsea` rúng"na', e laco' nilili~ su guia' óo'na' e njmicóo'"na' dsea` rúng"na' lí' laco' jmoo' i dsea` caguaang~ do. **9** Jo guíub' niñí'" 'ná' e Fí`naa' Dsea` Jmáang~, uií'" e eáang' guíuiñ~ cóo'" jneaa~aa', joba' mi' cagüéiñ~ fí' jmigüí' la ca'uíiñ~ jaang` dsea` tiñíing~ uií'" jneaa~aa', nañí' fa' jaang` dsea` i niing~ eáam'bre líiñ~ fí' níff~. Jo cajmear' lajo e laco' la'eáang' e ca'uíiñ~ jaang` dsea` tiñíing~, joba' jneaa~aa' ni'líng"naa'jalé~ e jlo'^ e catíi~naa'.

10 Jo e laco' ni'uíing~ guíá~ quií~na', joba' nifíi~i 'ná' lajíi'" e í' dsii~ cuaiñ~ quiá'" e júu' la. Co' jíi'" ie~ mi' cajíi'ba' canaang' 'ná' e caseáang"na' jalé~ e cuu~ jo, jo dseáng" e ngocáng` óo'ba' cajmee~na' lajo. **11** Joba' lana jmité~na' cóo'" lajíi'"

e nicanaang⁻na' jmoo[']na' do lí[^] laco['] jíi^{!~} jialco['] li[~] dsitiing^{!~} quií⁻na'. Jogui jmee[']na' lajo e iáang['] áá'na' lí[^] laco['] liing[']na' ie[~] lami[~] ca'i óo'na' e canaang⁻na' cajmee[']na' e jo. ¹² Dsucó['] mi[~] jaang['] dsea` dseáng⁻ lajang⁻ iáang[']dsíir['] e liing[~]go ee[~]iin[~] cuór⁻, joba['] ím[^] Fidiée['] lajíi^{!~} e cuø['] i dsea` do lí[^] laco['] jíi^{!~} e dsitiing^{!~} quiá'r⁻, dsucó['] ja['] mi['] Fidiée['] jalé[~] e ja['] sea['] quiá⁻ dsea`.

¹³ Jo dsu['] ja['] ii[~]naa['] e fa['] uíi^{!~} e 'ná^{!~} nijmicóo^{!~}na' jaléng^{!~} i dsea` rúng[']na' do, jo lajee['] jo 'ná^{!~} nimó[^]na' oo⁻. ¹⁴ Co['] guiú[']gui e nilisea` conrøø['] quií⁻na' lajaang[']lajaang[']na'. Dsucó[']lanagui seab[']quií⁻ 'ná^{!~} lajíi^{!~} e 'né⁻ quiá⁻ i dsea` do. Jo dsu['] mi[~] coo['] néé[']gui i dsea` íb['] nilisea` quiá'r⁻ lajíi^{!~} e 'né⁻ quií⁻ 'ná^{!~}, jo lajoba['] nilisea` conrøø['] quií⁻na'. ¹⁵ Jo lí[^] laco[']gui la fé['] fi['] ni['] ji['] quiá⁻ Fidiée['] lí[~] fé['] lala: "Jo['] e caseáng['] quiá⁻ i dsea` i casitíi['] jmiguiu['], o[']gui cali'né[']gui quiá⁻ i dsea` i casitíi['] capí^{!~}."

Mi[~] cangó['] Tito f['] Corinto

¹⁶ Jo cuóø[']ø gui'máang^{!~} Fidiée['] uii[~] e cajmearer['] e Tito ca'f['] dsíir['] eáang['] uíi^{!~} quií⁻na' lí[^] laco['] jíi^{!~} e i['] dsí['] jnea['] cajo. ¹⁷ Jo ca'íb['] dsíir['] e nijmér['] lajíi^{!~} e cafíi[']ire, jogui co['] eáam['] guiring['] dsíir['] 'ná^{!~}, joba['] 'ñia[']bre ca'f['] dsíir['] e nidsér⁻ e nidsi'eer['] 'ná^{!~} fi['] na.

¹⁸ Jo coliing['] cóo^{!~} Tito, nisíin[']n ff['] na jaang['] dsea` rú[']naa['] dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ i eáang['] guiú['] fé['] jaléng^{!~} dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ uii[~] quiá⁻ uíi^{!~} cóo^{!~} jalé[~] e guiú['] e nicajmearer['] lajee['] e ngir['] guiar['] júu['] quiá⁻ jial laang['] dsea` jee['] jalé[~] dsee['] quiá'r⁻. ¹⁹ Jogui cajo jaléng^{!~} dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáam[']bing['] caguíng['] i dsea` do e laco['] ningír['] cóo^{!~} jnea['] jogui e laco['] nijmicóo[']r⁻

jnea'^ e nidsicá^naa' jalé'' e caseáng'' do. Jo jalé'' e jo jmoo^-naa' e laco' jmi'goo^-naa' Fíi^naa' Fidiéé jogui e laco' niní^ dsea` jial tíi' e iáang` dsí^naa' e jmicóo^-naa' dsea` rú^naa'. ²⁰ Jo ii^-naa' e ja` nifé'' dsea` ga` uií^ quiá''- jial née' ni^naa' jalé'' e cuu'' e seáang''naa' la. ²¹ Joba' jmi'úung`naa' e jmoo^-naa' jmang''^ e guiá'', jo o' jíi'' fí' quini^ Fíi^naa' Fidiéé jmoo^-naa' lajo, co' lajobj jmoo^-naa' cajo fí' quini^ jaléng'' dsea` jmigüü'.

²² Jo coliing^ cój'' i dsea` gáng'' na, nisín''n fí' na jaang`gui dsea` rú^naa' dsea` quiá''- Dsea` Jmáang'' i eáang' nícajmili'' e guia' dsíir' e jmicóo'r'' jaléng'' dsea` rúiñ''. Jo dsu' lana eáang'gui níjmilir'' e líiñ' lajo uií'' e níta'' dsíir' cój'' 'ná''. ²³ Jogui cuaiñ'' quiá''- Tito fíi''-i 'ná'' e líiñ' jaang` dsea` rú^naa' i ngí' jmoo` ta` coliing^ cój'' jnea'' e laco' níjmicóo''naa' 'ná''. Jogui fíi''-i 'ná'' cuaiñ'' quiá''- i dsea` quiá''- Dsea` Jmáang'' i gáng''gui do e líiñ' dsea` i casíing' dsea` quiá''- Dsea` Jmáang'' i seeng' fí' la jogui e eáam' jmiféiñ'' Dsea` Jmáang''. ²⁴ Joba' fíi''-i 'ná'' e jmi'neáang`naa' i dsea` gaang' i síing`naa' la, jo lajobj nilita'' dsíir' e sea` uiing'' e jnea''- eáang' iáang` dsí^naa' uií'' quií''na''. Jo lajobj niliñí' cajo jaléng'' dsea` quiá''- Dsea` Jmáang'' cagwiaang''gui e dseáng''- lajang'' júu'' e 'neáang` 'ná'' i dsea` gaang' na.

9

Jial caseáng'' jalé'' e 'né'' dsea` quiá''- Dsea` Jmáang''-

¹ Jo lana, dsea` rú^naa' dsea` quiá''- Dsea` Jmáang'', líñ''n e jo` ngíi'' lí'' fa' 'né'' e nisíng''guí'' jí'' quií''na'' cuaiñ'' quiá''- jalé'' e 'né'' seáng'' e quiá''-

nilicóo'~ i dsea` rú'naa' cagviaang` do i neáang' fí Jerusalén, ² co' niñi'baa guíú^ e eáam' iáang` óo'na' e nijmée^na' lajo. Joba' contøøng` e iáang` dsii` fí-i jaléng` dsea` seeng` fí li~ se' Macedonia e jíi'~ ie~ cajii'ba' e iáang` óo' 'nú', dsea` seeng`na' fí na fí li~ se' Acaya, e nijmicóo'~na' jaléng` dsea` rúng`na' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang`. Jo uíi'~ e lajob iáang` óo'na' e jmoo'na', joba' lajob iing~ nijmé~ cajo jaléng` i dsea` seeng e fí li~ se' Macedonia do. ³ Jo dsu' lanaguí lab nisíin^n fí na lají` gaang` i dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` la, jo lajoba' nilili~ e dseáng` já`~ lajíi`~ júu^ e nicafá'~a uií~ quíi~na'cuaiñ~quiá`~ jalé`~ e seaang`~na' do. Co' jnea~ iin~n e néeb' guíú~ quíi~na' lí`~ laco' nicafá'~a lami~ jéeng'gui. ⁴ Jo lajob 'né~ jmée^na', co' jial fíng song cangoliing` cóo'~ jnea~ fí na tú`~ 'ní' míing`~ dsea` i seeng` fí Macedonia, jo ninír` e ja` mí' née' guíú~ quíi~na'. Jo song lajob lí`~ quíi~na', joba' fí'ib` nicá` jnea~ jóng uíi'~ e eáang` nicajmita~ dsí'naa' cóo'~ 'nú'. Jo fá`~a e júu^ na e laco' ja` nifá'~a e 'náb`~ dsea` ni'íing`~na' e fí'i`~ do. ⁵ Jo uiing~ e lajob, joba' nica'f` dsii` e dseáng`~ guíim` e jang`~ nimíi`~i i dsea` rú'naa' dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang` la e jang`~ nidsi'eer` 'nú` la'uii~, jo lajoba' cuóøng` e nijmicóo'r~ 'nú` e niseáng` lajíi`~ e nicacuó^na' júu^ quíi~na' lami~ jéeng` e niseáang`~na'. Jo lajoba' niné~ guíú~ lajalé`~ e nicaseáang`~na' do e iáang` óo'na', jo o' e 'mang`~ óo'na'.

⁶ Joba' fíi`~i 'ná', dsea` rú'naa', e téé` óo'na' e júu^ la: "I dsea` i ja` 'leáang` mijú` jni', joba' ja` 'leáang` nisitíhiñ` mi~ niró'. Jogui i dsea` i jni' jmiguiú` mijú`, joba' jmiguiab` nisitíhiñ` mi~ niró'." ⁷ Joba' lajaang`lajaam`dsea`'né~ cuór` lajíi`~ e nica'f` dsíir`

e nicuør̄, jo ja` 'né̄ cuør̄ e jo e lijiuunḡ dsiir̄ osi e laguidseaanḡ é, dsuco' eaam̄ 'neáang` Fidiée` jalénḡ i dsea` i cuø̄ e iáang` dsíī. ⁸ Jo quíib̄ Fidiée` jmíī jmér̄ e nidsijéé` guiú̄ quií̄ na' e laco' nilisea` jmiguiǖgui jalé̄ e 'né̄ na'. Jo lajoba' nilisea` quií̄ na' lalíng` jalé̄ e jo, jogui cajo niseáam̄ bi e laco' cuøøng` nijmicoo' na' jalénḡ dsea` rúnḡ na' i 'né̄ quiá̄ lajo. ⁹ Dsuco' lalab fé̄ fí̄ nī jī quiá̄ Fidiée`:

Jo e iáang` dsíībre nícacuø'r` jalénḡ dsea` tiñínḡ, jogui jalé̄ e guiú̄ e cajméer̄, dseánḡ ja` tóo` jmíī fa' e nī'ínḡ.

¹⁰ Jo Fidiéeb̄ dsea` cuør̄ jalé̄ e mijú̄ e jnī dsea', jo íbī cajo i cuø̄ e laco' sea` jalé̄ e gó̄ dsea'. Jo íb̄ dsea` nicuør̄ 'nú̄ lajalé̄ e 'né̄ quií̄ na' e laco' nijngá̄na', jogui dsea` íb̄ cajo dsea` nijmér̄ e nidsicuáng`gui jalé̄ e rōna' e laco' cuøøng` e jmícoo' na' e iáang` óo'na' jalénḡ dsea` rúnḡ na'.

¹¹ Jo lajoba' nilisea` quií̄ na' langínḡ ínḡ jalé̄ e 'né̄ na' e laco' cuøøng` e eáang`gui nijmicoo' na' dsea` rúnḡ na' e iáang` óo'na'. Jo mī nijáa' naa' jalénḡ dsea` rú'naa' dsea` quiá̄ Dsea` Jmáang` jalé̄ e cuū e nicaseáanḡ naa' do, joba' eáang` nicuør̄ 'nú̄ gui'máang` Fidiéē. ¹² Dsuco' lajíī e nidsicá̄naa' do e nicuøønaa' i dsea` rú'naa' do o' jíī lico' nijmicoo' naa'r cõo' jalé̄ e 'nér̄, co' lajob cajo, la'eáang` cõo' jalé̄ e nicuøønaa'r do, nijmé̄ e eáang`gui nicuør̄ 'nú̄ gui'máang` Fidiéē.

¹³ Jo jalénḡ i dsea` i nī'ínḡ lajíī e nicaseáanḡ naa' do, eáang` nijmiféiñ` Fidiéē, co' nililí'r^ e dseáng` jmoo` 'nú̄ náa' na' e júū quiá̄ Dsea` Jmáang` e nijá̄ calínḡ na' do. Jogui lajobi i dsea` do cajo nijmi'gó'bre Fidiéē uíī jalé̄ e iáang` óo'na'

e nícaj mee'na' guiée^ jee~ ír` jogui jee~ jaléng^ i cag uiaang^ guí cajo. ¹⁴ Jogui i dsea` do nim!^- biguir Fidiée^ uií^ quií^ na' car` ngocáng` dsíir` uií^ jalé^ e eáang` guí^ e nícajmée` Fidiée^ cójó^ 'ná'.

¹⁵ ijø gui'máang^ Fidiée^ uií^ quiá^ e nícacuø'r` jneaa^ aa' e ja` cðøng` cójó^! ijø dseáng^ ja` ne^ naa' e^ cójó^ júu^ nifé^ naa' cuaiñ^ quiá^ e jo!

10

Mi^ cajmi'þng^ 'ñia' Paa^ quiá^ jaléng^ dsea` i 'níng^ ír`

¹ Jnea^ Paa^, jo lana mñí^ i 'ná' jmi^ ee^ la'eáang^ cójó^ Dsea` Jmáang^, i dsea` i ja` jmiféng^ 'ñia' jogui i eáang` guíung^. Jo seem` dsea` ifé^ e mi^ táang` jnea^ jee^ 'ná^, líin^ n jaang` dsea` i ja` e júung^, jogui mi^ táan^ n li^ huí^, líin^ n jaang` dsea` i teáb` dsíí^ fé^ júu^ ii^. ² Joba^ mñí^ i 'ná' jmi^ ee^ e mi^ niguiée^ e e ni^ ee^ e 'ná^ fi^ na, ja` jmée^ na' jíi^ cójó^ e ja` dseeng^ e laco^ ja` nijmee^ e ii^ júu^ quié^ e cójó^ jaléng^ 'ná^ lfi^ laco^ i^ dsíí^ e nijmee^ e cójó^ i liing^ 'ná^ i 'níng^ jnea^ e jmoo^ naa' jalé^ e jmoo^ naa' lfi^ laco^ lf^ dsínaa' yee^ naa!. ³ Jo e já^ e líi^ naa' dsea` jmigüí^, jo dsa^ ja` jmáang^ naa' ta^ jalé^ e tiing^ ngáng^ dsea` jmigüí^ e laco^ níl^ naa' jaléng^ i 'ní^ níl^ júu^ quiá^ Dsea` Jmáang^. ⁴ Co^ jnea^ ja` jmáang^ naa' ta^ jalé^ e quií^ tñing^ dsea` jmigüí^ jmáiñ^ ta^ mi^ 'ní^ níng^ rúiñ^. Co^ jnea^ jmáang^ naa' ta^ bñ^ 'gøng^ quiá^ Fidiée^, co^ e joba^ quií^ jmi^ ni^ iing^ jalé^ e jnñing^ quiá^ júu^ quiá^ dsea` do, jogui cójó^ e bñ^ 'gøng^ doba^ ni^ iing^ naa' jalé^ e 'níng^ júu^ quiá^ Fidiée^, ⁵ jogui cójó^ e joba^ ni^ iing^ naa' cajo jalé^ júu^ róo^ e ja` cuø^ fi^ e niliñ^ dsea` júu^ quiá^ dsea` do. Jogui

jalé" e i' dsíi' dsea` jmigüí, fi' jaguo` Dsea` Jmáang⁻
 guia`naa' e jo e laco^l nijmé⁻ náa^l jalé" ta~ quiú^l
 dsea` do. ⁶ Jo mi[~] nijmoo` 'ná" náa^l na^l laco^l si'í^l
 júu^l quiá^l Dsea` Jmáang⁻, jo song lajee^v jo seem^bi^l
 liing^l 'ná" i ja` jmoo` lajo, joba^l dsea^l néeb^l guíu^l
 quí^l naa' e nicuó^l naa' iihuí^l jaléng^l i dsea` f^l.

⁷ Jo 'ná", mi[~] ee^go jóø⁻na^l, lico^l jóø⁻na^l jíi^l laco^l
 jneeng⁻, dsu^l ja` ca^lna^l cuente jial dsea^l ang^l líi^l. Jo
 song i liing^l 'ná" ta~ óo'na^l e líing^lna^l dsea` quiá^l
 Dsea` Jmáam⁻, joba^l 'né^l ñí'ba^l e dsea` quiá^l Dsea`
 Jmáam⁻ líing^l jnea^l cajo. ⁸ Jo nañí fa' cangii^l biji^l e
 fé^lnaa' guíu^l uii^l quiá^l e ta~ e oo^lnaa' jee^l 'ná", jo
 dsu^l ja` jmoo^o o i' líin^l n uíi^l e nicajmée^l lajo. Dsuc^lo^l
 Dsea` Jmáam⁻ bing^l i nicacuó^l jnea^l e ta~ e oo^lnaa'
 la e laco^l nijmó^lnaa' e 'ná" teá^lguí^l nisíng^lna^l cóo^l
 júu^l quiá'r^l, jo o^l laco^l e niquiing^ltu^l tucang^lna^l fi^l
 li^l niteáang⁻na^l. ⁹ Jo ja` iin^ln e f^l óo'na^l e lico^l fón^l n
 'ná" cóo^l jalé^l e jmo^lo fi^l ni^l ji^l quié^le. ¹⁰ Jo seem^l
 i fé^l e eáam^l ii^l jogui huí^l jalé^l júu^l e tóo^l fi^l ni^l ji^l
 quié^le, jo dsu^l mi[~] táan^ln jee^l 'ná" fi^l na, ja` ee^l tíi^l
 jíi^l capí^l, jogui ja` 'ga^l lí^l jmi^lgó^l dsea` jnea^l mi[~]
 fá^la. ¹¹ Dsu^l jaléng^l i dsea` i fé^l lajo 'né^l e ñí'bre
 e lí^l laco^l la líing^l jnea^l cóo^l jalé^l e fé^lnaa' fi^l ni^l
 ji^l lajee^v see^lnaa' huíi^l, dsea^l ang^l lajob líi^lnaa' cajo
 cóo^l jalé^l e jmoo^lnaa' mi[~] niguiée^lnaa' jee^l 'ná" fi^l
 na.

¹² Jo e jáb^l e ja` teá^l dsí^lnaa' e nicøøng^v yee^lnaa'
 conrøø^l cóo^l jaléng^l i dsea` i jmoo^lta^l jmicøøng^l
 yaang^l. Co^l iib^l jmáang^l yaang^l jaléng^l i dsea` i jmoo^l
 ta^l lajo mi[~] guíeeng^l í^l la'o^l yaaiñ^l jogui mi[~] cóøng^l
 rúiñ^l conrøø^l quiá^l jial líiñ^l lajaang^l lajaaiñ^l. ¹³ Jo
 dsu^l jnea^l ja` nijmijløng^l yee^lnaa' líi^lguí^l jíi^l laco^l
 si'í^l cóo^l e ta~ e oo^lnaa'. Dsuc^lo^l Fidiée^vbing^l i quiú^l

ta~ quí~naa' jie~ jíi'~ li~ catíi~naa' e nijmó^naa' ta~, jo jee~ jo quiíng~ 'ná', dsea` seeng`na' fí~ na fí~ Corinto. ¹⁴ Jo uíi'~ e lajob líi', joba' jnea'^ ja` cajmé~naa' ta~ li~ ja` catíi~naa' ie~ lami~ calisé~naa' jee~ 'ná' lami~ jéeng'gui. Co' jneab~ dsea` la'uui~ i cangoca~ júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~ jee~ 'ná'. ¹⁵ Jo jnea'^ ja` jmíráang~ yee~naa' cóo'~ jalé~ ta~ e nicajmée` dsea` jiéng~ e jmoo~naa' ta~ li~ ja` catíi~naa'. Co' jnea'^ lí~ lí~ sijeeng~naa' e eáang'gui nijmó^naa' ta~ jee~ 'ná' e lí~ laco' ngóo' teá`gui síng~na' cóo'~ júu^ quiá'~ Dsea` Jmáang~. Jo dsu' nijmó~naa' lajo jee~ 'ná' jie~ jíi'~ li~ catíi~baa'. ¹⁶ Jogui jnea'^ sijem`baa' cajo e niguiá^guíi' júu^ quiá'~ jial laang dsea` jee~ dsee~ quiá'r~ e fí~ lí~ huíi~gui eáang' laco' neáang' 'ná', jo dsu' ja` ii~naa' nijmó~naa' lajo fí~ li~ ja` catíi~naa'. Dsaco' jnea'^ ja` ii~naa' fa' nijmiráang~ yee~naa' cóo'~ jalé~ ta~ e nicajmée` dsea` jiéng'.

¹⁷ Jogui song seeng` dsea` i iing~ jmiféng~ 'ñia', joba' guiá~gui e güijmifém`bre Fí~naa' Fidiée~. ¹⁸ Dsaco' i dsea` i fé~ Fidiée~ guiá~ uii~ quiá'~, i dsea` íbing` i catíiing~ nili'goo', jo o' i dsea` i lico' fé~ guiá~ uii~ quiá'r~ 'ñia'r'.

11

'Né~ ñiing~ dsíi' dsea` cóo'~ jaléng~ dsea` ijmigóo'

¹ Jo lana ne~duu' su nité~ 'ná' e féng~ áa'na' song líi' júu^ ii' jalé~ e nifá~a la! Jo dseáng~ jmee~ba' té~na' cóo'~ jnea~ jialco' jíi'~ e cuóøng~. ² Jo jnea~ ii~baa' goo` quií~na' e jie~ mí~jmee~na' jalé~ e ga'. Co' 'ná' líing~na' lafa' jaang~ símí~ i ja` ee` si'ling~', joba' nicacuóø~ jnea~ 'ná' júu^ quié~e e nijéen~n 'ná' e lafa' nicúung~na' guóo`na' dseáng~ cóo'~ jaam~

dseañu', jo i dseañu' í, íb` Dsea` Jmáang⁻. ³ Jo dsu' jnea~ 'gó'baa e niligøøng` 'ná' cóo' jalé^l e i' óo'na', jo jalé^l e jo nijmé⁻ e ni'náng'na' e jmiféng'na' Dsea` Jmáang⁻ e guiá⁻ óo'na' jogui e ngocáng` óo'na' lí^l laco^l calí^l i mi^l do cajmigøøng'ne' Eva ie~ malii^l do. ⁴ Co^l 'ná' jmoo'ba' té'na' e iáang` óo'na' cóo' lí^l doñí^l ii^l dsea` i guiée^l fé^l júu^l quiá⁻ i jiéng^lgui laco^l Jesú^l lí^l laco^l e júu^l e nica^lguiá^l jnea^l jee^l 'ná'; jogui e guiá⁻ óo'ba' íng^lna' jmiguí^l e jié^l lí^l laco^l e Jmiguí^l quiá⁻ Fidiée^l e nica^líng^lna' do; jogui íng^lna' cajo^l júu^l e jié^lgui quiá⁻ jial laang^l dsea` jee^l jalé^l dsee^l quiá'r^l lí^l laco^lgui e nica^líng^lna' do. ⁵ Jo dsu' jnea^l ja^l i dsii^l fa^l e uøng^lguí^l laco^l i dsea` i jíng^l e líiñ^l dsea` cóøng^l i síng^l Dsea` Jmáang⁻ cuaiñ^l quiá'r^l cóo^l i güitáang^l 'ná' do. ⁶ Jo nañí^l fa^l jnea^l ja^l tín^l fá^l a júu^l jlo^l mi^l guiaa^l júu^l quiá⁻ Fidiée^l, jo dsu' ja^l líiñ^l lajo^l cóo^l jalé^l e tín^l ngán^ln. Jo 'núb^l dsea` nicañí^lna' e lajob lí^lnaa' cóo^l jalé^l e nica^ljmé^lnaa' jee^l 'ná'.

⁷ Jo ja^l áa'na' e cajmé⁻e e ga^l dsu' uíi^l e ja^l cacá'a jíi^l calí^l ie^l lami^l caguiá'a jee^l 'ná' e júu^l quiá⁻ jial laang^l dsea` jee^l jalé^l dsee^l quiá'r^l, co^l ie^l jo, jnea^l cajgiaang^l 'ñiá'a fí^l quiní^lna' e laco^l 'ná' casáng^lna' yú^lgui. ⁸ Co^l jnea^l nica^líin^l cuu^l e nica^lcuø^l dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ i seeng^l fí^l li^l jié^l e laco^l sea^l e jmáan^ln ta^l lajee^l e jmoo^l ta^l fí^l quiní^lna'. ⁹ Jo lajee^l e cataan^ln jee^l 'ná' líim^l ee^l calí'né^le, jo dsu' jíi^l jaang^l 'ná' líing^l ee^l camíi^li, co^l mi^l cagüiliing^l jaléng^l dsea` rú^lnaa' dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ i seeng^l fí^l li^l se^l Mace-donia, íbing^l i cacuø^l jnea^l jalé^l e 'né^le. Dsuco^l jnea^l cajmé⁻e úung^l e ja^l ee^l camíi^li 'ná' e 'né^le,

jogui dseáng⁻ lajob nijmee~guíí cajo e jíi^{l~} coó` ja` ee` nimíí^{l~} i' 'nú'. ¹⁰ Jo uíi^{l~} e dseáng⁻ eáam' nítá~ dsii⁻ e cuíí`baa jalé^{l~} júu[^] quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻, joba['] jíi^{l~} jaang` dsea` i seeng` fi` latøøng⁻ lí^{l~} se['] Acaya cuóøng['] lí^{l~} jníñ⁻ quié⁻e e eáang['] iáang['] dsíí` dsu['] uíi^{l~} e ja` mí['] camíí^{l~} i' 'nú' jalé^{l~} e 'né⁻e. ¹¹ Jo ¿jiali['] fá⁻a lala líing⁻ 'nú'? ¿Su e i' áá'na['] e ja` 'neáan`n 'nú'? ¡U~, dseáng⁻ o['] lajo! ¡Co['] ñib['] Fidiée['] e eáam' 'neáang['] jnea[~] 'nú'!

¹² Jo dseáng⁻ mí['] 'noo'bí nijmee~e jíi^{l~} laco['] jmoo['] o jee[~] 'nú', jo lajoba['] ja` nicuóøø[^] fi` jaléng^{l~} i dsea` i ngí['] 'nó' uiing[~] jial e nijmi[']iáang['] dsíir['] jíi^{l~} laco['] e iáang['] dsí['] jnea[~]. ¹³ Co['] jaléng^{l~} i dsea` i lico['] ngí['] jmoo['] ta[~] jmiigøøng['] dseab['], dsu[']co['] ngí['] fé'r['] e líiñ['] dsea` i casíing['] Dsea` Jmáang⁻ cuaiñ⁻ quiá⁻, jo dsu['] o['] já⁻ e líiñ['] lajo.

¹⁴ Jo dsu['] ja` dsigá['] dsínaa['] e jmoo['] lajo, dsu[']co['] 'ñia['] fui[~] i' 'líng^{l~} i sii['] Satanás cajo, jmáang^{l~} 'ñia'r['] e líiñ['] lafa['] jaang['] ángel i' jing^{l~} i casíing['] Fidiée[']. ¹⁵ Jo ja` 'né⁻ fa['] e nidsi[']gá['] dsínaa['] cajo, co['] lajob líing['] jaléng^{l~} i dsea` i jmoo['] ta[~] quiá⁻ fui[~] i' 'líng^{l~}; co['] jaléng^{l~} i dsea` i jmáang^{l~} yaaiñ['] e líiñ['] dsea` guiúng[']. Jo dsu['] niguiéeb['] jmíí['] mí['] niíñ['] iihuíí['] lí^{l~} laco[']gui catíng['] coó['] jalé^{l~} e jmoo['] do.

Jalé^{l~} iihuíí['] e cangongíng['] Paa[']

¹⁶ Jo fíí[']tuú['] 'nú' calé['] catú['] e jíi^{l~} jaang['] 'nú' niíí['] áá'na['] e jnea[~] ja` røø['] lí^{l~}i; jo dsu['] song lajobi i' áá'na['] e líiñ[']n, joba['] cuóøø[^]na['] jnea[~] fi` e nifón[^]n 'nú' laco[']gui fé['] jaang['] dsea` i líing['] lajo, jo lajoba['] cuóøng['] e nijmee['] jnea[~] e ráan[']n capí^{l~}. ¹⁷ Jo dsu['] e jmíráang[']jiú['] 'ñiá'a la jmoo[']o lajo e lafa['] ja` røø['] lí^{l~}baa jo dsu['] o['] laco['] ta[~] quiá['] Fíí`naa['] Dsea`

Jmáanḡ e nijmeēe. ¹⁸ Dsaco' fíim̄ dsea` seeiñ̄ e jmíráanḡ yaaiñ̄ cój̄ jalé̄ e tiiñ̄ ngáiñ̄ fí̄ jmigüí̄ la, joba' lajob nijmiráanḡ 'ñiá̄ jnea~ cajo. ¹⁹ Jo e jáb̄- e eáanḡ jmíñ̄ 'ná̄, jo dsu' jmoo'ba' té̄na' e iáanḡ óo'na' cój̄ jalénḡ i dsea` i ja` røø` lí̄^, ²⁰ jogui jmoo'ba' té̄na' cajo cój̄ jalénḡ i dsea` i quiā' 'ná̄ ta~ e nijméēna' ta~ fí̄ quinir̄, osi e jmi'fr̄ jalé̄ e sea` quí̄na', osi e jmigóøiñ̄ 'ná̄, osi e ja` jíi'r̄ 'ná̄, osi e jmáiñ̄ 'ná̄ gā é. ²¹ Jo dsu' i lím̄ baa e nifíī' 'ná̄ e jneā ja` caliseá̄ bñ̄ quí̄naa' fa' cajmó̄naa' lajo cój̄ 'ná̄.

Jo song i dsea` i cagviaanḡ gui do teáb̄ dsíí̄ e jmíráanḡ yaaiñ̄, joba' teáb̄ dsí̄ jnea~ e nijmeēe lajo cajo, nañí fa' fá̄- a la fé̄ jaanḡ dsea` i ja` røø` lí̄^, ²² Co' jmíráanḡ yaanḡ i dsea` i dsu' uíī' e lñiñ̄ dsea` hebreo, jo dsu' lajob lñinḡ jnea~ cajo; jogui jmíráanḡ yaaiñ̄ dsu' uíī' e lñiñ̄ dsea` Israel, jo dsu' lajob lñinḡ jnea~ cajo; jogui jmíráanḡ yaaiñ̄ dsu' uíī' e lñiñ̄ sijū' lñiñ̄ yáā' Abraham, jo dsu' lajob lñinḡ jnea~ cajo. ²³ Jogui i dsea` i jmíráanḡ yaaiñ̄ e jmoo' ta~ e nicangñiñ̄ quiá̄- Dsea` Jmáanḡ, jo dsu' jnea~ gui eáanḡ gui jmoo'o e ta~ e nicangñiñ̄ quiá̄- Dsea` Jmáanḡ laco'gui i dsea` i; jo dsu' fá̄- a lana lafa' fé̄ jaanḡ dsea` i ja` røø` lí̄^. Dsaco' jnea~ eáanḡ gui nicajmé̄ e ta~ jo laco'gui i dsea` i, jogui jmigui'gui yā' nicajnínḡ dsea` jnea~ fí̄ dsíí̄ 'nññí̄ laco'gui i dsea` i, jogui eáanḡ gui nicabóønḡ dsea` jnea~ laco'gui i dsea` i, jogui cajo jmigui'gui yā' jiñ̄ ja` mí̄ cajún̄ n. ²⁴ Jo lajeē 'ñiá̄ néē' cabóønḡ dsea` judío jnea~ guigui' dsí̄ ñá̄ yā' cój̄ 'niī. ²⁵ Jogui 'ní̄ yā' cabóøiñ̄ jnea~ cój̄ siī-, jogui cój̄ yā' casi'ló'r̄ jnea~ cuū-. Jogui 'ní̄ yā' cango'anḡ'

móo' fí' li~ iuun~, jogui cōo` ya' cangongiin~n e cajáa`a fí' ni~ jmiñí` lajee` cōo` jmii~ jogui cōo` uøø'. ²⁶ Jogui eáam' nicalidseáang' seen~ mi~ cuóo'~o jalé` gua` jogui mi~ jín'n jaléng` ii` jogui mi~ seen~ jee~ jaléng` dsea` góo'o cōo`~gui mi~ seen~ jee~ jaléng` dsea` i ja` líing` lajo. Jogui lajobi nicalidseáang' seen~ fí' lacaang` góo` dsea` cōo`~gui lacaang` jee~ mó` jogui lacaang` fí' ni~ jmiñí`. Jogui nicalidseáam'~bi seen~ cajo fí' jee~ jaléng` dsea` i jmicaang` e líiñ` dsea` quiá`~ Dsea` Jmáang~. ²⁷ Jo eáang' nicalidseáam'~e ta~ ii` , jogui huíng` nicangojée` quié` e, jogui jmiguiab' ya' ja` mi` caliseá` fí' quié` e fa' e güiin~ laco' si'í` , jogui nicamó` baa oo` cōo`~ jalé` e gó`ø jogui cōo`~ jalé` jmii` e gó`u, jogui jmiguiab' ya' nicajáa`a e ja` mi` cagó`ø ii` , jogui nicangongíim` baa iihuí` mi~ tí` jii` güí` , jogui nicangongíim` baa iihuí` cajo uií` e ja` sea` si'í` . ²⁸ Jo o` cōo`~ jii`~ e na eáang` huíng` nicangojée` quié` e, co` eáang` huíng` dsijée` quié` e lacoo` jmii` uií` e guiing` dsii` jial seeng` lajaléng` dsea` quiá`~ Dsea` Jmáang~. ²⁹ Jo song i liing` dsea` quiá`~ Dsea` Jmáang` ja` quií'r` jmii` cōo`~ e ta~ e nicanggiin` quiá`~ Fidiée` , joba` lafa` lajob líing` jnea` cajo. Jogui song i liing` i dsea` laí` cajmíer` e catóng` jaang`gui dsea` rúiñ` fí' ni~ dsee` , joba` eáam` niliguín~n. ³⁰ Jo song seab` uiing` e nijmiráang` níia`a, joba` lajob nijmee` e cōo`~ jalé` e cuø` li` e ja` quií`~ jmii` jmoo`o. ³¹ Jo Fidiée` , líing` Tiquíá`~ Fíi`naa` Dsea` Jmáang` , íbing` i catíng` nijmiféng`naa` car` ngongíi` jmii` , jogui dsea` íb` dsea` niñí` røø` cajo e jmang`~ júu` já`~ba` nicafá`~a. ³² Jo ie` mi~ cataan~n fí` Damasco, i dseata` i quiá`~

ta~ fí' jo ñ jmoo` ta~ quiá'~ dseata~ dsea` féng' ñ sií` Aretas do, casíñ` lée` quiá'r` fí' tñí` jñí` e li~ si` iá` cuú~ e si` lacúng` e fí` do e laco` ja` nicuó'r` fí` e nijúu`u, co` lamí` iññ` e nisáiñ` jnea~ jo nitóør` jnea~ fí` dsíí` 'nñíñí. ³³ Jo dsu` calisém` dsea` ñ cajgiáang` jnea~ fí` dse` e iá` cuú~ quiá'~ e fí` do e iuun` fí` coó` dsíí` 'matá~, jo lajøba` calí` i e caláan` n fí` jaguó` ñ dseata~ do.

12

Jalé` e cangá` Paa`

¹ Jo nañí` fa` jíí` coó` ja` ee` lí` ñ dsu` uíí` e jmiráang` 'ñiá`a, jo dsu` lanagui 'né`ba` e nifí` ñ nñí` jalé` e nicamó`o lafa` mi` quií` jogui jalé` e nicalíín`n e ja` mi` cajmijnéeng` Fidiéé` jéeng`gui. ² Co` jnea` cuím`baa jaang` dseañ` ñ lííng` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáang~, jogui lana ningóó` guiquí` jíí` mi` cajeéeng` Fidiéé` ír` cateá` fí` lí` catí` 'ñí` yá` jmigüí. Jo dsu` ja` ñii` si cangó` ñ dsea` do coó`~ ngúu` táaiñ` osi lajíí` jmigüí quiá'~bre é, co` dseáng` lajíí` Fidiéé`bing` ñí` jalé` e jo. ³⁻⁴ Jo dsu` ñib` jnea` e ñ dseañ` do cangór` fí` ñifí` , jo fí` jo canúur` júu` e dseáng` jíí` ja` ñí` dsea` jial nifé`r` uíí` e jlo` eáang`, jogui e jíí` jaang` dsea` jmigüí` sea` fí` quiá'r` fa` e nifé`r` lajo; jo lifa` doba` ja` ñii` su cangó` ñ dsea` do coó`~ ngúu` táaiñ` osi jíí` coó`~ jmigüí` quiá'~bre é, co` dseáng` lajíí` 'ñiab` Fidiéé` ñí` e jo. ⁵ Jo jnea` cuóøm` lí` jmiráang` 'ñiá`a uíí` quiá'~ jaang` ñ dsea` laíí` , jo dsu` o` nijmiráang` 'ñiá`a uíí` quié`e 'ñiá`a, lifa` nijmiráam` 'ñiá`a jíí` quiá'~ e ja` quíí` ñ jmií` jmeé. ⁶ Jo nañí` fa` iim`baa e nijmiráang` 'ñiá`a, jo dsu` song jmoo`o lajø, ofa`

e líin'n jaang` dsea` i ja` røø` lí'^, dsaco' júu^ já'^-líf` jalé` e fá'^-a na. Jo dsu' ja` iin^n e ni'f` dsí` dsea` e niing` guíi jíi` laco' e jnén^ n qsi laco' jíi` e jmó'o qsi jíi` laco' e fá'^-a é. ⁷ Jo dsu' e laco' ja` ni'f` dsii` e niing` guíi laco' jíi` e líin'n lana dsu' uíi` e ca'iin^n quiá` Fidié` jalé` e jlo` e ja` mí` cajmijnéeiñ` jéeng`gui, joba' cangúin^n coo` iihuíi` e líi` lafa' coo` tóo` e ca'ién`n, jo e jo líi` lafa' coo` e jmáng` ta` fii` i 'ling` i sii` Satanás e jmáiñ` jnea` ga`. ⁸ Jo 'ní` née` niacamíi` Fíi`naa' Dsea` Jmáang` e nijé'r` e iihuíi` do quié`e, ⁹ jo dsu' ír` nicasí'r` jnea` lala: "Lajíi` e guiún`n cóo` 'ná`ba' e 'né` quií`-, co' la'eáang` cóo` jaléng` i dsea` i ja` quíi` jmií` yaang` cóo` jalé` e jmó` eáang`gui jnéneng` jial tíi` 'gøn`n." Jo uíi` e lajob líi` joba' jmi'iáam` dsii` cóo` jalé` e ja` quíi` i jmií` jmee`e 'ñiá`a, co' la'eáang` cóo` e joba' jmili` Dsea` Jmáang` jial tíi` 'gøiñ`. ¹⁰ Jogui jmi'iáam` dsii` cajo uíi` quiá` jalé` e ja` quíi` i jmií` jmee`e 'ñiá`a do, jogui lajob líin'n cajo mí` jmineang` dsea` jnea`, jogui mí` ja` 'ga` lí` sea` jalé` e 'né`e, jogui mí` jmáng` dsea` jnea` ga`, jogui mí` dsijéé` huíing` quié`e; jo dsu' lí'iáang` dsii` mí` dsingúin`n jalé` e na dsu' uíi` e líin'n dsea` quiá` Dsea` Jmáang`, dsaco' mí` lí`i e eáang`gui ja` quíi` jmií` jmee`e 'ñiá`a, joba' eáang`gui quíi` i jmií` e jmó'o.

Eáang` guiing` dsí` Paa` jaléng` dsea` i seeng` fi` Corinto

¹¹ Jo jnea` lafa' jaang` dsea` i ja` røø` lí` líin'n uíi` cóo` jalé` e nicafá`-a na uíi` quié`e; jo dsu' 'ná`b` dsea` nicacuóø`-na` jnea` 'goo` e nicafá`-a lana. Co' 'ná`dsea` catíing`-na` e nifo`-na` guiá` uíi`

quié⁻e. Jo nañí⁻ fa['] ja['] 'ga["] li[~] niim⁻bí jnea[~], dsu['] ja['] uóng⁻ guí['] laco['] i[~]dsea['] caguisaang⁻ guí['] güitáang⁻ 'nú["] cóo['] doⁱ ngí['] fé["] e líiñ['] dsea['] cóong['] i[~]casiíng['] Dsea['] Jmáang⁻ cuaiñ[~] quiá'r⁻. ¹² Jo 'náb["] dsea['] tíí['] ní[']na['] e lajee[~] e nicataan[~]n jee[~] 'nú["], dseáng['] lajang['] júu['] líim[']baa jaang['] dsea['] i[~]casiíng['] Dsea['] Jmáang⁻ cuaiñ[~] quiá'r⁻, co['] nicajmé⁻baa té[']e cóo['] jalé["] iihuí['] e dsingín[']n. Jogui cuø['] li[~] cajo['] e líim[']baa jaang['] dsea['] la[']í uií['] cóo['] jalé["] e li[~] e quíí['] i[~]jmíí['] e dsigá['] dsíí['] dsea['] e nicajmé⁻ e la'eáang['] cóo['] bí['] 'gøng["] quiá["] Fidiée[~]. ¹³ Jo dsu['] ofa['] cajmi[']uóng⁻ guí['] 'nú["] uií['] e ja['] ee['] camíí['] i[~] 'nú["] fa['] e njimicóo[']na['] jnea[~] lf['] laco[']gui['] nicajmé⁻ e cóo['] jaléng['] dsea['] quiá["] Dsea['] Jmáang⁻ i[~]seeng['] fi['] li[~] jié["]. Joba['] fén['] óo'na['] uií['] quié⁻e fíng song uíí['] e joba['] cajmiquíng['] óo'na['].

¹⁴ Jogui lanagui nínéeb['] guíá["] quié⁻e e ni'ée[']túu["] 'nú["] e catí['] 'ní['] ya['], jo dsu['] o[']gui['] lana nimíí['] i[~] 'nú["] jalé["] e 'né⁻e. Dsuco['] ja['] 'nó["] jnea[~] jalé["] e sea['] quií['] 'nú["], dsuco['] jíí['] 'nú["]bing['] i[~] 'nán[']n. Co['] 'náb["] dsea['] líng[']na['] lafa['] joo[']o, cofa['] jaléng['] tiquiá['] dsea['] 'né⁻to["] fíim[']bre jiuung['] quiá'r⁻, jo o['] i[~] jiuung['] quiá'r⁻ do['] 'né⁻to["] fíing['] tiquiá'r[']. ¹⁵ Jo jnea[~] e guíá["] dsí[']baa njimeáan[~]n ta['] jalé["] e sea['] quié⁻e, jo jí[']gui['] cartí['] 'ñíá["]a njimeáan[~]n 'ñíá["]a lajo['] e laco['] ni'uíng['] guíá["] quií[']na[']; jo dsu['] laco['] ngoo['] e eáang[']gui['] li[~]neáan[']n 'ná["], 'nú["] lf['] ríqui['] jmoo[']na['] cóo['] jnea[~], co['] jíu[']gui['] neáang[']na['] jnea[~] lacoo['] ya['].

¹⁶ Jo e jáb["] e lajee[~] e cataang['] jnea[~] cóo['] 'nú["] fi['] na['], jíí['] coo['] ja['] ee['] camíí['] i[~] 'nú["] e 'né⁻e, jo dsu['] seem['] i[~]liing['] 'nú["] i[~]fé["] e líco['] cajmé⁻e e caligóm[']ba['] e jíí['] ja['] calilí[']na['] lajo[']. ¹⁷ Jo dseáng['] ja['] mi['] cajmigóong[']

jnea~ 'nú' cóo!~ i dsea` i nicasíin~n i nicango'ee~ 'nú' fí na. ¹⁸ Jo camíi!~i Tito jmi'ee~ e nidsi'éer~ 'nú' fí na, jo colíing~ cóo!~ ír~ casíin~n i jaang'gui dsea` rú'naa' dsea` quiá!~ Dsea` Jmáang~. Jo i Tito do dseáng!~ ja` cajmigóom'bre 'nú' mi~ caguiér~ fí na; jo dseáng!~ e jáb!~ cajo e lají huóo~baa' røø nica'ee~naa', co' conrøøb~ i' dsí`naa'.

¹⁹ Jo jangám~ ni'f~ áa'na' cóo!~ jalé!~ e júu~ la e jmi'óng~ yee~naa' fí quini'na', jo dsu' dseáng!~ o' lajo, co' jnea!~ lí!~ lí fé'naa' fí quini~ Fidiée~ jalé!~ e júu~ na jogui uí!~ e lí'naa' dsea` quiá!~ Dsea` Jmáang~ cajo. Jo jalé!~ e júu~ e síi!~naa' 'nú', dsea` rú'naa' i'neáan`n eáang~, e lí!~ laco' nidsicuáng'gui quií~na' cóo!~ júu~ quiá!~ Dsea` Jmáang~. ²⁰ Jo fa!~a jalé!~ e júu~ na, co' 'gób'jiu e mi~ niguiée'e e ni'ee~e 'nú' fí na, ja` niguién'n 'nú' jíi!~ laco' iin~n e líng'na', jogui 'nú' cajo ja` nimáang~na' jnea~ jíi!~ laco' e í' óo'na' e líi'n. Co' 'gób'jiu e jmoo`na' ta~ jíing~ jogui ta~ dsihuíng~ quiá!~ rúng~ jogui ta~ guíing~ quiá!~ rúng~ jogui ta~ guíing~ dsíi' jíi!~ cuaiñ~ quií~na' yaang~na', jogui e ngí'na' ta~ quie' jalé!~ adsee', jogui e éeng'na' dsea` rúng~na', jogui e jmiráang~ yaang~na', jogui cajo e 'lee~na' quiá!~ dsea` rúng~na!. ²¹ Jogui 'gób'bi cajo e mi~ niguiée'e e ni'ee~e 'nú' fí na calé!~ catú~, Fidiée~ nijmér~ e nilí!~ líin~n uii~ quií~na', jogui nijmér~ cajo e nilín~n fí!~ car`níquf!~i uii~ quiá!~ i fíing~ 'nú' cóo!~ jalé!~ e dsee~ e nilíing~na' ee~na' malii~ eáang~, co' ja` mi~ catáu'bi' e jmoo`na' jalé!~ e 'li!~ e lf~ dsíi' ngúu' táang~na' o'gui mi~ catáu'na' e jmoo`na' jalé!~ e ja` catíing~ dsea` jmóor` cóo!~ ngúu' táaiñ` cóo!~ lí!~ doñi' ii` dsea`, jogui cajo dseáng!~ ja` mi~ catáu'bi' e

jmoó'na' jalé¹ e 'li¹ lana lí¹ laco¹ quiá¹ tíng'na' e jmoó'na' latí jmíi¹ na.

13

Júu^ #`'goo`li~ cadséng~ quiá'~ Paa~

¹ Jo nití¹ 'ní¹ ya¹ e ni'ee¹ 'ná¹ mí¹ niguiée¹ e fí¹ na fí¹ Corinto. Jo fí¹ ni¹ jí¹ quiá¹ Fidiée¹ fé¹ e 'neáng¹ gág¹ osi fíng'gui dsea¹ i tí¹ ni¹ e laco¹ cuóong¹ ni¹ í¹ mi¹ ee'go¹ ga¹ jmoó¹ dsea¹. ² Jo ie¹ mí¹ cataan¹ n cóo¹ 'ná¹ fí¹ na e catí¹ tú¹ ya¹, ca¹ baa 'goo¹ quiá¹ jaléng¹ i nica'lée¹ lami¹ jéeng'gui, jo co¹ lanaguí huíim¹ táan¹ laco¹ seeng'na¹, joba¹ #í¹túu¹ 'goo¹ quiá¹ jaléng¹ í¹ jogui¹ quiá¹ jaléng¹ dsea¹ cagviaang¹ gui cajo, e mí¹ niguiée¹ túu¹ fí¹ na, dseáng¹ ngóó'o e guia'b¹ dsii¹ e nícuóø¹ iihuí¹ laco¹ catíng¹ lajaléng¹ í¹, jo dseáng¹ ja¹ nijmee¹ baa féng¹ dsii¹. ³ Jo dsu¹ uíi¹ e 'ná¹ iing¹ na¹ ní¹na¹ røø¹ e su já¹ e fé¹ Dsea¹ Jmáang¹ la'eáang¹ jnea¹, joba¹ dseáng¹ ni'ee¹ baa 'ná¹ e lajob líi¹. Jo Dsea¹ Jmáam¹ ja¹ ua¹ líiñ¹ cóo¹ jalé¹ e jmóor¹ jee¹ 'ná¹, co¹ jmijnéem¹ bre jial tí¹ 'gøiñ¹. ⁴ Jo e jáb¹ e jaang¹ dsea¹ jmigüí¹ i ua¹ líng¹ Dsea¹ Jmáang¹ ie¹ mí¹ cajúiñ¹ fí¹ dse¹ crúu¹, jo dsu¹ seeñ¹ la'eáang¹ cóo¹ bí¹ 'gøng¹ quiá¹ Fidiée¹. Jogui¹ e já¹ bí¹ cajo¹ e jnea¹ líi¹naa¹ dsea¹ jmigüí¹ i ua¹ lí¹ laco¹ lami¹ líng¹ ír¹, jo dsu¹ jnea¹ niliseé¹naa¹ cóo¹ 'ná¹ fí¹ na la'eáang¹ cóo¹ bí¹ 'gøng¹ quiá¹ Fidiée¹ lí¹ laco¹gui la seeng¹ Dsea¹ Jmáang¹ 'ñia'r¹ e laco¹ cuóong¹ e nijmó¹naa¹ ta¹ fí¹ quiní¹na¹.

⁵ Jogui¹ lana, dsea¹ rú¹naa¹, fíi¹ i 'ná¹ e nijáang¹ yaang¹na¹ su dseáng¹ lajang¹ júu¹ teá¹ teáang¹na¹ cóo¹ júu¹ quiá¹ Dsea¹ Jmáang¹, jogui¹ e nijóø¹na¹

cajo jial i' óo'na!. Jogui cajo niñí'baa e cøøm` seeng` Dsea` Jmáang` cøo'~ 'nú', jo song ja` líi' lajo, joba' dseáng`- nicalitúng` óo'na' lajíi'~ e fí' guiá` li` niteáang`na' cøo'~ júu` quiá`- dsea` do. ⁶ Jogui dseáng`- nitab` dsii`- e jáb`- líing` 'nú` e dseáng`- ja` mí` calitúng` dsí` jnea`^ lajíi'~ e fí' guiá` li` nitée`naa' cøo'~ dsea` do. ⁷ Joba' jnea`^ míi`naa' Fidiée` uii` quí`na' e lí` laco` ja` nijmée`na' jíi`~ coo` e ga`. Jo dsu` jnea`^ ja` jmoo`naa' lajo e lí` laco` nijmilí`naa' fí` quini` dsea`rú`naa' e nicateá`- lí`naa' lajíi'~ fí' guiá` li` nitée`naa' cøo'~ Dsea` Jmáang`, co` jnea`^ míi`naa' Fidiée` e lí` laco` 'nú` nijmée`na' jmang`^ e guiá`, nañí` fa` jnéeng`naa' e lí`naa' dsea` i` nicalitúng` dsí` lajíi'~ fí' guiá` li` nitée`naa!. ⁸ Dsaco` jnea`^ catíi`naa' e nijmó`naa' dseáng`- jíi` laco` fé` júu` quiá`- Dsea` Jmáang`, co` ja` catíing` fa` e nijmó`naa' jalé` e jié` jíi` laco` la fé` e júu` jo. ⁹ Joba' jnea`^ eáang` iáang` dsí`naa' mi` ja` 'ga` lí` quí`naa' jmií` cøo'` jalé` e jmoo`naa', jo dsu` lajee` jo teáb` teáang` 'nú` lajíi`~ fí' guiá` li` niteáang`na' cøo'~ Dsea` Jmáang`. Jogui cajo dseáng`- mí` 'noo`bi nimíi`naa' Fidiée` e laco` nisíng`-tu` teá` fí' guiá` cøo'~ dsea` do. ¹⁰ Jo uíi`~ e lajob líi', joba`jmo`o e ji`la quí`na' ná`-gui e ninii`i e ni`ee`e 'nú` fí` na e laco` mi` niguiée`e fí` na, ja` ngíi` li` fa` 'né` e nijmeáan`n ta`~ e ta`~ e oo` la e nicang`n`n quiá`- Dsea` Jmáang` e laco` ni`i` 'goo` quií`na' dseáng`- lahuíing`. Dsaco` Dsea` Jmáang` nicacuø'r` jnea`~ e ta`~ e oo` la e laco` nijmee`e e 'nú` teá`gui nisíng`-na` fí' guiá` cøo'r` jo o` e laco` niquing`-tu` tucang`na` e fí` li` niteáang`na`!

¹¹ Jo lí` ngóo` cadséng`, dsea` rú`naa` dsea`

quiá'-' Dsea` Jmáang', iin~n e seeng`na' e iaang` óo'ba', jogui jmi'úung`na' e laco' nisíng'-'tu' teá' e fi' guiá' cójó'-' Dsea` Jmáang', jogui cuóø'-' bí' rúng`na', jogui røø' siing`na' lajaléng`na', jogui güiliseem`ba' juguiá'-' júu' røø' conrøø' lajiing`na'. Jo lajoba' Fidiée' i'neáang` jneaa~aa' do jogui i' cuø' jneaa~aa' e see'-'naa' juguiá'-' júu' røø', dseáng'-' cøøm' niliseeiñ` cójó'-' 'ná'.

¹² Jogui féeng'-' rúng`na' e se'-' guoo' rúng`na' lacoo'-' ya'-' mi'-' jié'-' jíng'-' rúng`na'.

¹³ Jo lajiim` dsea` rú'-'naa' dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang' i seeng' fi' la guiéiñ' júu'-' guicójó'-' quíi'-'na'.

¹⁴ Jo mii'-'i Fíi'naa' Dsea` Jmáang' e laco' niliñí'-'gui'-' jial tíi'-' guiúiñ'-' cójó'-' 'ná'-' jogui e niliñí'-'gui'-' jial tíi'-' neáang' Fidiée'-'ná', jogui cajo e laco'-' yejí'-' güiliseeng` Jmigui'-' quiá'-' Fidiée'-' cøøng'-' cójó'-' 'ná'-' lajaléng`na'.

Jo lajob nilí'.

Jo lana cató'-' e ji'-' catí'-' tý'-' quiá'-' Paa'-' e catíing'-' jaléng'-' dsea` quiá'-' Dsea` Jmáang' i seeng' fi' Corinto.

**Júu 'mí e cacuo fidiée
New Testament in Chinantec, Comaltepec
(MX:cc0:Chinantec, Comaltepec)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Comaltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Comaltepec [cc0], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Comaltepec

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
30c6f873-0dee-5863-8883-ba3c5eaa988c